

NOVINY KEŽMAROK

Vydáva Mestské kultúrne stredisko v Kežmarku | 10. ročník, 9. vydanie | september 2025

3

Kežmarok na trase
Okolo Slovenska

8

Investície do školstva
v Kežmarku

9

Začína sa
školský rok 2025/2026

4 - 5

Občania sa stali rukojemníkmi
nedodržanej 33-ročnej dohody

Pozývame Vás
na spomienkovú slávnosť

81. výročia
**Slovenského
národného povstania**

2. septembra 2025 o 10.00 hod.
Kežmarský hrad

Program podujatia
pietny akt kladenia vencov
ukážka zbraní, vojenskej, hasičskej a policajnej techniky
sprievodný kultúrny program

Organizátori podujatia
Mesto Kežmarok
Okresný úrad Kežmarok
Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov
1. československej samostatnej tankovej brigády Kežmarok
Zväz vojakov SR – klub Kežmarok
PSK – Múzeum v Kežmarku
Ozbrojené sily SR
OZ Vojenský priestor Javorina

**KARATE KLUB
KEŽMAROK**

NÁBOR
NOVÝCH ČLENOV OD 5 ROKOV

Miesto: ZŠ Nižná brána
Kedy: pondelok a streda
Čas: Od 17:00 do 18:00

Čo potrebujete na tréning

- tepláky
- tričko
- voda
- tenisky na prezutie

Kontakt: +421 911 607 747
msk.karate.kezmarok@gmail.com

ZŠ s MŠ Nižná brána Kežmarok
zvoláva všetkých na darovanie krvi
pre malé dievčatko s vážnou diagnózou.

Prosíme ♥ prídte darovať krv!

Potrebujeme vašu pomoc,
každá kvapka sa počíta.

**Kde? ZŠ s MŠ Nižná brána
Kežmarok**

**Kedy? 9. 9. 2025
08.00 -11.00 hod.**

Ďakujeme

Klub priateľov Magury, Mesto Kežmarok, Východoslovenské folklórne združenie
a Detský folklórny súbor Maguráček

Vás pozývajú na program

50. MAGURÁČIK
alebo
„Zlaté výročie Maguráčika“

Výber najúspešnejších programových čísel súboru za posledné obdobie
pri príležitosti osláv 50. výročia založenia Detského folklórneho súboru Maguráček

20. SEPTEMBRA 2025 O 17.00 HOD.

V MsKS Kežmarok, Starý trh 46
Vstupné dobrovoľné!

Podujatie sa realizuje s podporou Fondu na podporu umenia, Prešovského samosprávneho kraja a Mesta Kežmarok

Kežmarok privíta cyklistickú elitu na štarte 3. etapy Okolo Slovenska

Mesto Kežmarok sa vo štvrtok 19. septembra zaradí medzi centrá diania najvýznamnejšieho cyklistického podujatia na Slovensku. Práve z historického Kežmarku totiž odštartuje 3. etapa 69. ročníka medzinárodných etapových pretekov Okolo Slovenska, ktoré každoročne priťahujú profesionálne cyklistické tímy a pretekárov z celého sveta.

Kežmarok bude na jeden deň v septembri **stredobodom cyklistického sveta**.

Na pelotón čaká náročná trasa z Kežmarku do Banskej Bystrice, ktorá meria 191,7 kilometra a je druhou najdlhšou etapou tohto ročníka. Tretia etapa preverí pretekárov niekoľkými horskými stúpaniami aj rýchlostnými premiami – predbežne je naplánovaných až päť horských a tri rýchlostné premie. Etapa vedie z podhoria Vysokých Tatier cez centrálnu časť Slovenska až do srdca Banskej Bystrice a očakáva sa, že zohrá dôležitú úlohu v boji o dresy aj celkové poradie. Naše mesto bude štartom etapy, ktorá preverí fyzickú aj taktickú pripravenosť jazdcov. Pre fanúšikov to je výnimočná príležitosť zažiť atmosféru veľkých pretekov – vidieť zblízka cyklistickú elitu, tímové vozidlá, technický sprievod aj pestrofarebnú reklamnú kolónu, ktorá predchádza pred pelotón. Podujatie je zaradené do kategórie UCI 2.1 a priláka celosvetovú pozornosť. Na štarte by nemali chýbať ani slovenské hviezdy. Úradujúci majster Slovenska Lukáš Kubiš sa predstaví vo farbách francúzskeho kontinentálneho tímu Unibet Tietema Rockets, v drese belgického World Tour tímu Soudal Quick-Step by mal štartovať aj Martin Svrček – momentálne jediný Slovák v najvyššej svetovej cyklistickej lige.

Okolo Slovenska aj v tomto ročníku pritiahne elitné tímy. Účasť potvrdili World Tour celky Soudal Quick-Step, Visma Lease a Bike a Jayco AlUla, z Pro tímov napríklad Lotto Dstny, Unibet Tietema Rockets, Solution Tech Vini Fantini či Novo Nordisk z USA – jedinečný tím, ktorého všetci jazdci majú diagnostikovaný diabetes 1. typu. Tím vznikol s cieľom inšpirovať ľudí s cukrovkou a zvyšovať povedomie o živote so správne riadeným diabetes. Slovensko budú reprezentovať tímy Dukla Banská Bystrica a Pierre Baguette Cycling. Medzi kontinentálnymi celkami nebude chýbať ani

český ATT Investments či Elkov Kasper, za ktorý by sa mal na štart postaviť aj slovenský reprezentant Matúš Štoček. Na štarte sa očakáva až 140 jazdcov z 20 tímov.

Organizátori zároveň potvrdzujú vysoký predpoklad návratu pretekov na obrazovky televízie Eurosport. Vďaka tomu sa môžu zábery z Kežmarku a okolia dostať k miliónom divákov naprieč celou Európou. Televízna produkcia tejto stanice tradične ponúka nielen športové zábery, ale aj vizuálne pôsobivé pohľady na mestá a regióny pozdĺž trate.

Pre naše mesto je účasť v podujatí zároveň jedinečnou šancou zviditeľniť sa ako atraktívne miesto na mape Slovenska – z pohľadu turizmu, športu aj kultúry. V deň štartu etapy bude v meste pripravený aj sprievodný program pre verejnosť, ktorý dotvorí atmosféru tohto veľkého športového sviatku. **Podujatie bude realizované s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky.**

Text a foto: Nicolas Jelža

MINISTERSTVO
CESTOVNÉHO RUCHU
A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

September je symbolom nových začiatkov

ÚVODNÍK

Milí naši Kežmarčania, drahí priatelia,

leto sa pomaly končí, dni sa krátia a do ulíc nášho mesta sa opäť vracia ruch každodenného života. Pre niekoho je september len ďalší mesiac v kalendári, no pre nás, ktorí

pôsobíme v školstve, je to jeden z najdôležitejších momentov roka. Dvere škôl sa otvárajú, chodby sa naplňujú hlasmi žiakov a my pedagógovia sa opäť pripravujeme na to, čo najlepšie odovzdať svoje vedomosti a hodnoty novej generácii.

Ako riaditeľ školy si každoročne uvedomujem, aký významný je tento štart. Nielen pre prvákov, ktorí s neistotou, ale aj s očami plnými zvedavosti vchádzajú do školy prvýkrát, ale aj pre starších žiakov, ktorí sa možno už pozerajú na maturitu, výber vysokej školy či svoje prvé pracovné skúsenosti. Učitelia opäť stoja pred výzvou motivovať, nasmerovať a byť oporou. Škola nie je len miestom, kde sa odovzdávajú vedomosti. Je to priestor, kde sa formuje charakter, kde vznikajú priateľstvá a kde sa často rodí aj láska k veciam, ktoré nás sprevádzajú celý život.

Pre mňa osobne je takouto celoživotnou láskou šport, ale hlavne futbal. Ako dlhoročný hráč i športovec viem, že šport rovnako ako škola učí disciplínu, trpezlivosť, tímovosti a schopnosti zvládajť prehry aj víťazstvá. O to väčšiu radosť mi spôsobilo, keď naše kežmarské futbalové mužstvo dosiahlo historický úspech a postúpilo do tretej ligy. Je to výsledok mnohoročnej snahy, tvrdej práce hráčov, trénerov, vedenia klubu i podpory fanúšikov. Pre mnohých to môže byť „len“ športový úspech, no my, ktorí sme futbalom žili a žijeme, vieme, čo všetko sa za tým skrýva – množstvo hodín tréningov, prehier, bolesti aj radosti a hlavne viera.

Viera, že aj v menšom meste ako je Kežmarok môžeme vychovávať talentovaných hráčov, budovať zdravé športové prostredie a byť príkladom pre mladých, ktorí hľadajú svoju cestu. Dovoľte mi na stránkach Novín Kežmarok vyjadriť úprimnú vďaka všetkým, ktorí sa podieľajú na rozvoji nášho mesta – učiteľom, rodičom, športovým trénerom, futbalovým trénerom, dobrovoľníkom, aj všetkým, ktorí sa snažia z Kežmarku robiť lepšie miesto pre život. Prajem nám všetkým, aby bol tento školský aj športový rok úspešný, pokojný a plný pozitívnych momentov. Nech sa nám darí naplňovať naše ciele, či už v triede, na ihrisku, alebo v každodennom živote.

S úctou a vďakou,

PaedDr. Dušan Tokarcík
riaditeľ Základnej školy s materskou školou
Nižná brána a hrdý kežmarský futbalista

Spor mesta Kežmarok a obce Ľubica začala nedodržaná dohoda a pokračuje už 33 rokov

V roku 1991 zástupcovia vtedajšej kežmarskej mestskej časti Ľubica požiadali o oddelenie od mesta Kežmarok. Po súhlase mestského zastupiteľstva bolo pre vznik samostatnej obce potrebné doriešiť aj vysporiadanie majetkových vzťahov medzi mestom Kežmarok a novovznikajúcou obcou Ľubica. K naplneniu dohody po rozdelení však nedošlo.

Dohoda z 22. januára 1992 nebola naplnená

Dňa 22. januára 1992 bola uzavretá dohoda o usporiadaní majetkových vzťahov, v ktorej je uvedené: „Do vlastníctva novej obce Ľubica dňom určeným vládou Slovenskej republiky prejde: 1. Katastrálne územie Ľubica o plošnej výmere 2 642 ha 1 459 m² (údaj z Geodézie Poprad k 1. januáru 1992) s tým, že územie cca. 12 ha (spresnené bude geometrickým plánom) zastavané časťou sídliska Juh bude predmetom výmennej zmluvy. Mesto Kežmarok odovzdá územie svojho katastra obci Ľubica v pomere 1:1 a s doplatením rozdielu bonity pôdy. T (termín) – jún 1992“ Na základe tejto dohody vláda Slovenskej republiky rozhodla o vzniku samostatnej obce Ľubica. K uzavretiu zámennej zmluvy, ktorá mala doriešiť 12 ha územia na sídlisku Juh nedošlo ani v dohodnutom termíne do júna 1992, ani do dnešného dňa, a to napriek mnohým návrhom zo strany mesta Kežmarok. O tejto kauze už rozhodovalo niekoľko súdov, no doposiaľ žiadne rozhodnutie nebolo definitívne.

Súd z marca 2025 opäť zrušil zmenu katastrálnej hranice

Naposledy Správny súd v Košiciach v marci 2025 vyniesol rozsudok, ktorým zrušil zmenu katastrálnej hranice medzi obcou Ľubica a mestom Kežmarok z roku 2018. Prednosta Okresného úradu Kežmarok Peter Repčák sa na súde vyjadril, že podľa jeho názoru kežmarský kataster nikdy nemal vykonať záznam a mal postupovať inak, čím poprel všetky predošlé vyjadrenia Okresného úradu Kežmarok na súde. Mesto Kežmarok voči tomuto rozhodnutiu podalo opravný prostriedok na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Kežmarku v apríli 2025 primátor Ján Ferencák vyzval prednostu Okresného úradu Kežmarok Petra Repčáka, aby počkal s vykonaním zápisu zmeny katastrálnej hranice do rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky vo veci. Ak bude Mesto na najvyššom súde úspešné, bude zrušený rozsudok košického súdu a hranica by sa musela opätovne posúvať tak, že celý Juh patrí do katastra mesta Kežmarok.

Zmena katastrálnych hraníc bola mestu oznámená písomne. Mesto začalo konať

Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor ale vo veci začal okamžite konať. Mestu Kežmarok boli v dňoch 22. júla až 25. júla 2025 postupne doručené oznámenia, v ktorých Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor oznamuje, že došlo k zmene katastrálnej hranice. Tým sa byty obývané 3 195 obyvateľmi mesta Kežmarok (stav ku 29. júlu 2025) ocitli v katastrálnom území inej obce. Zápis zmeny katastrálnej hranice bol vykonaný ku dňu 26. júna 2025. Mesto Kežmarok začalo po doručení oznámení

Rokovanie Mestského zastupiteľstva v Kežmarku 6. augusta malo ako hlavnú tému riešenie sporu s obcou Ľubica.

Foto: Filip Kubáni

bezodkladne konať. Primátor mesta dal pokyn v čo najkratšom čase zvolať zasadnutie mestského zastupiteľstva. Náčelník Mestskej polície Kežmarok oznámil Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Kežmarok, že Mestská polícia Kežmarok už nemôže vykonávať svoje kompetencie v spornom území. Toto oznámenie bolo zaslané na vedomie aj Obci Ľubica.

Na spor doplácajú najmä občania.

Ako sa ich to dotkne?

Popísaný postup Okresného úradu Kežmarok, katastrálny odbor vyvolal obrovský zmätok. Dovolíme si uviesť niekoľko zo vzniknutých problémov:

1. Dispozícia s nehnuteľnosťami - poskytovanie a čerpanie úverov

Hneď po vyznačení plomby na listoch vlastníctva na spornom území kontaktovali zamestnancov Mesta Kežmarok obyvatelia s tým, že banky im odmietajú povoliť čerpanie úverov, keďže nevedeli, o aké konanie ide.

2. Evidencia obyvateľov

Ďalší administratívny problém nastal pri evidencii obyvateľov. Obyvatelia sporného územia majú trvalý pobyt v meste Kežmarok. Na to nemá zmena hranice katastrálneho územia sama o sebe vplyv. Na zmenu trvalého pobytu by museli vykonať úkon zmeny trvalého pobytu. Vzhľadom na predošlé hlasovania obyvateľov sporného územia o takúto zmenu má záujem len malá časť obyvateľov. Problém nastáva pri zmene trvalého pobytu. V zmysle § 3 ods. 8 písm. c) zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky je potrebné overiť vlastnícke alebo spoluvlastnícke právo k budove alebo jej čas-

D O H O D A

o usporiadaní majetkových vzťahov medzi mestom KEŽMAROK a obcou ĽUBICA

Č. U. S. T. C. A.

Do vlastníctva novej obce ĽUBICA dňom určeným vládou SR prejde:

- 1) Katastrálne územie Ľubica o plošnej výmere 2 642 ha 1 459 m² (údaj z Geodézie Poprad k 1.1.92) s tým, že územie cca 12 ha (spresnené bude geometrickým plánom) zastavané časťou sídliska JUH bude predmetom výmennej zmluvy. Mesto Kežmarok odovzdá územie svojho katastra obci Ľubica v pomere 1:1 a s doplatením rozdielu za bonitu pôdy.
T = jún 1992
- 2) Komunikácie, osvetlenie, parky, verejná zeleň, miestny rozhlas, cintorín - podľa pasportizácie vedenej na Technických službách mesta Kežmarok v celkovej hodnote 10 184 000,-Kčs.
- 3) 6 obytých domov, doteraz spravovaných OPH Poprad v zostatkovvej hodnote 1 010 671,-Kčs.
- 4) Skládku pevného domového odpadu, ležiaca na katastrálnom území Ľubica s tým, že jej spravovanie bude zabezpečovať mesto Kežmarok: prostredníctvom TS mesta so všetkými náležitostiami s možnosťou dvoj-neseďnej výpovednej lehoty „Jednoduchých zmluvných strán“.
- 5) Vnútorné zariadenie kultúrneho strediska, knižnice a knižné fard, p. zariadenie zariadenia a detských jasí, podľa inventúrnych súpisov k 31.12.1991.

Všetky tieto prevody budú predmetom dohľadného protokolu ku DPA, ktorý určí vláda SR.

V Kežmarku dňa 22.1.1992

Ing. Ján Škorpín
primátor mesta

Za výbor m.č. Ľubica:

Handžák František
Ing. Dovjak Viktor, ČSC.
Dovjak Otto
Česník František
Adamčík Ľubomír
Polončík František
Zvončková Terézia
Klukošovčan Jozef

Mesto Kežmarok

Nedodržaná dohoda z roku 1992.

ti, v ktorej má byť osoba prihlásená na trvalý pobyt. Takýto list vlastníctva už ale nie je možné získať, keďže sa už podľa textových informácií v informačnom systéme katastra nehnuteľností stavby na spornom území nachádzajú v katastrálnom území Ľubica. Mesto Kežmarok preto nemôže v nehnuteľnostiach v spornom území prideliť trvalý pobyt. Dôjde teda k situácii, že po predaji bytu v spornom území sa z bytu odhlási jeho doterajší obyvateľ (s trvalým pobytom v Kežmarku). Nových obyvateľov už ale na trvalý pobyt v meste Kežmarok prihlásiť nie je možné, lebo nevedia preukázať vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území Kežmarok.

3. Zásah do práv obyvateľov územia

Zapísaním zmeny katastrálnej hranice došlo k tomu, že obyvatelia s trvalým pobytom v meste Kežmarok by mali svoj trvalý pobyt zmeniť do obce Ľubica. A to napriek tomu, že veľká väčšina tých obyvateľov sa vyjadrila, že s tým nesúhlasí. Cítia sa byť Kežmarčanmi a chcú nimi aj zostať.

4. Právo voliť a byť volený

Nemožnosť prihlásiť sa na trvalý pobyt zasahuje do práv dotknutých osôb. Týmto spôsobom sú obmedzení napr. vo svojich právach voliť a byť volení vo voľbách do orgánov samosprávy mesta, zúčastniť sa miestneho referenda, či ďalších právach viazucich sa na trvalý pobyt v meste.

5. Prijatie do materskej a základnej školy

Problém by mohol nastať pri prijatí na štúdium v základnej škole, keďže by nepatriili do školského obvodu, resp. by nemuseli byť prijatí do materskej školy.

6. Poskytovanie sociálnych služieb obyvateľom

Väčšina služieb poskytovaných obcami je viazaná na trvalý pobyt. Ak by obyvatelia daného územia nemali mať trvalý pobyt v Kežmarku, problematickým sa môže stať poskytovanie sociálnych služieb. V súčasnosti zamestnanci Mesta Kežmarok poskytujú opatrovateľskú službu v domácnostiach na spornom území 6 klientom. Prostredníctvom ZPS a ZOS sa poskytuje strava 24 osobám na spornom území.

7. Miestna príslušnosť

Miestna príslušnosť správneho orgánu sa v zmysle § 7 správneho poriadku spravuje miestom činnosti. Teda príslušným na vybavenie stavebného povolenia, povolenia na výrub drevín by už nebolo Mesto Kežmarok.

8. Verejný poriadok

Mestská polícia plní svoje úlohy len na území mesta, ktoré ju zriadilo. Po zmene katastrálnej hranice Mestskej polície Kežmarok už nemôže vykonávať svoju činnosť na spornom území. Na ňom je v súčasnosti umiestnených sedem kamier mestského kamerového systému.

9. Zber a vývoz komunálneho odpadu

Veľký, takmer neriešiteľný problém nastane od 1. januára 2026, kedy by došlo k prechodu povinností súvisiacich so zberom a vývozom komunálneho odpadu na spornom území. Ak by v tom čase bola časť obyvateľov sporného územia prihlásená na trvalom pobyte v Kežmarku a časť v Ľubici, je takmer nemožné zabezpečiť jednotný systém, financovanie a presné vyúčtovanie zberu a vývozu komunálneho odpadu.

10. Parkovacia politika

Mesto Kežmarok už nebude môcť regulovať parkovaciu politiku, ani vydávať parkovacie karty v spornom území. K zmene katastrálnej hranice došlo po rozhodnutí košického súdu postupom Okresného úradu Kežmarok, katastrálny odbor prakticky zo dňa na deň, uprostred roka. Tým pádom nebolo možné nijakým spôsobom sa pripraviť na riešenie

nielen popísaných problémov. Väčšina z nich nemá v histórii slovenských samospráv obdobu a nevieme, ako postupovať. Zamestnanci Mesta Kežmarok už pripravujú žiadosti o metodické usmernenia adresované ústredným orgánom štátnej správy vo veci ďalšieho postupu Mesta.

Mesto Kežmarok má pripravené projekty a investície pre sídlisko Juh.

Spor však všetky plány zastavuje

Napriek sporom trvajúcim už viac než 33 rokov, toto územie máme aj naďalej v pláne rozvíjať, rovnako ako ostatné časti mesta. Mesto Kežmarok po roku 2018 realizovalo rekonštrukciu ciest a chodníkov na spornom území. V súčasnosti prebieha výmena verejného osvetlenia v rámci celého mesta. Ak v čase realizácie tejto stavby nebude sporné územie súčasťou katastra mesta, Mesto Kežmarok tam nemôže investovať a nezrealizuje na nich výmenu verejného osvetlenia.

Mesto pre rozvoj tohto územia dalo ďalej spracovať nasledovné projektové dokumentácie:

1. Kompletná rekonštrukcia vnútrobloku na Ulici

Karola Kuzmányho (v obdobnom rozsahu ako na Ulici Južnej),

2. Revitalizácia a rozšírenie parkovacích plôch na Petržalskej ulici,
3. Obnova kontajnerových stojísk.

Aby mohlo dôjsť k realizácii týchto stavieb, Mesto Kežmarok musí dostať súhlas vlastníka pozemkov. Tým aj doteraz bola Obec Ľubica, ktorá takýto súhlas **odmietla udeliť**. Z tohto dôvodu nemôže Mesto Kežmarok tieto stavby zrealizovať.

Na júnovom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Kežmarku boli schválené zmeny v štruktúre spoločnosti Spravbytherm, s.r.o.. Jedným z hlavných dôvodov týchto zmien bolo, aby Spravbytherm realizoval výmenu všetkých potrubí vo svojej správe na území sídliska Juh. Mesto sa tak snaží hľadať spôsoby riešenia situácie so „žltou vodou“ na časti sídliska. Pri dnešnom stave môže dôjsť k situácii, že príslušný stavebný úrad nepovolí bez súhlasu vlastníka – Obce Ľubica – výmenu potrubí rozvodov tepla.

Zdroj: Dôvodová správa z rokovania Mestského zastupiteľstva v Kežmarku, Editácia: Ondrej Miškovič

Primátor mesta Ján Ferencák a starosta obce Ľubica si 14. augusta sadli za spoločný rokovací stôl.

Foto: Ondrej Miškovič

Primátor mesta sa stretol spoločne s poslancami a predstavil im 18. augusta možné riešenia sporu s obcou Ľubica.

Foto: Matúš Sarna

Nezamestnanosť v okrese chcú znížiť podporou projektov

Pýtali sme sa na aktuálny stav v nezamestnanosti v našom okrese. Odpovede nám poskytol PhDr. Ján Sýkora, MBA, riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok (UPSVAR).

Aký je aktuálny stav nezamestnanosti Slovenska a v okrese?

Nezamestnanosť Slovenska meraná podielom disponibilných uchádzačov (PDU) o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku dosiahla v júni 3,78 %. V okrese Kežmarok bol PDU na úrovni 9,10 %. Celkový počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v okrese Kežmarok bol 5 547, z nich bolo 4 504 disponibilných osôb v produktívnom veku, ktoré boli pripravené ihneď nastúpiť do zamestnania.

Ako ovplyvnili nezamestnanosť nedávne zmeny v legislatíve?

Ak máte na mysli iniciatívu Práca namiesto dávok, teda zákon č. 151/2025 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, tak ten je síce platný od 21. júna 2025, ale účinný až od 1. septembra 2025.

Absolventi stredných škôl išli viac na trh práce alebo ďalej študovať?

Absolventi stredných škôl, ktorí sa rozhodnú hľadať

zamestnanie, sa môžu evidovať na úradoch práce do 10. septembra, aby im nevznikla povinnosť platiť si povinné zdravotné poistenie, pokiaľ nebudú pokračovať v ďalšom štúdiu.

Aké aktuálne problémy má UPSVAR a čo by bolo možno dobré povedať?

Pretrvávajúcim problémom regiónu je štruktúra uchádzačov o zamestnanie s neukončeným alebo základným vzdelaním, ktorá sa veľmi ťažko umiestňuje na trhu práce pre nedostatočnú kvalifikáciu a vzdelanie, nedostatok pracovných zručností a návykov, nízkej miery osobnej aktivity, zlého zdravotného stavu vyplývajúceho zo zlých životných podmienok.

Na druhej strane pozitívom je fakt, že máme dispozíciu viaceré národné projekty, ktoré podporujú zamestnanosť a rozvoj pracovných zručností uchádzačov o zamestnanie. Medzi tieto projekty patrí napríklad Národný projekt „Finančné stimuly pre zamestnanosť“, ktorý obsahuje Aktivitu 3 – „Poskytovanie finančných príspevkov na vykonávanie absolventskej praxe (Prax pre mladých)“. Cieľom tejto aktivity je podporiť zvýšenie zamestnateľnosti mladých UoZ prostredníctvom získavania

a prehľbovania pracovných zručností a praktických skúseností priamo u zamestnávateľov.

Ďalšou súčasťou toho istého projektu je Aktivita 1, ktorá sa zameriava na vytváranie udržateľných pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie vrátane mladých ľudí. Podaktivita 1 v tejto oblasti zabezpečuje poskytovanie finančných príspevkov zamestnávateľom na mentorované zapracovanie novoprijatých zamestnancov. Tento systém podporuje adaptáciu zamestnancov, ich nadobúdanie pracovných návykov a efektívne osvojenie si pracovných postupov.

Okrem toho je v ponuke ďalší Národný projekt „Zručnosti pre trh práce“, ktorý podporuje vzdelávanie a rekvalifikáciu uchádzačov o zamestnanie a záujemcov o zamestnanie, pričom kladie dôraz na nadobúdanie nových zručností a zmenu pracovných kompetencií.

Tieto projekty spoločne prispievajú k efektívnej podpore zamestnanosti a zvyšovaniu kvality pracovnej sily, čím sa zlepšujú šance uchádzačov o úspešné zaradenie na trh práce a dlhodobú udržateľnosť ich zamestnania.

Ondrej Miškovič

Najčastejším typom nehnuteľnosti na predaj sú v Kežmarku stále staršie byty a klasické rodinné domy

Potrebuje mesto ďalšie byty? Aký je aktuálny stav v ponúkaných nehnuteľnostiach v Kežmarku? Zhovárali sme sa s RNDr. Vlastimilom Hostom, RSc., ktorý dlhé roky pôsobí v našom meste ako licencovaný majiteľ realitnej kancelárie a hľadali sme odpovede na tieto otázky.

Celková cena pozemku, bytu alebo domu závisí od kombinácie viacerých faktorov. Tie možno rozdeliť do troch hlavných kategórií: lokalita, vlastnosti nehnuteľnosti a trhové a právne faktory. Najdôležitejším faktorom je však podľa realitného makléra jednoznačne lokalita. „Tu zohráva dôležitú úlohu aj mestská (miestna) časť, dopravná dostupnosť, občianska vybavenosť, bezpečnosť a kvalita prostredia a v neposlednom rade aj budúci rozvoj oblasti s ohľadom na územný plán a plánované investície do infraštruktúry,“ povedal Vlastimil Host a pokračoval: „Z pohľadu vlastnosti nehnuteľnosti je pre byty a domy dôležitá výmera a dispozícia, technický stav bytu a bytového, resp. rodinného domu. Pri bytoch je dôležitým parametrom aj poschodie, výťah. Parametre, ktoré tiež veľa napovedia o hodnote nehnuteľnosti sú aj energetická efektívnosť, zariadenie a vybavenie a aj to, či je daný byt novostavba, príp. aká rekonštrukcia bola vykonaná, resp. je plánovaná.“

Pri pozemkoch je podľa odborníka určujúcim faktorom typ pozemku, či je to stavebný, poľnohospodársky, lesný, existencia inžinierskych sietí, využitie pozemku z hľadiska územného plánu, zastavanosť územia, a tiež aj tvar pozemku a prístupová cesta. Trhové a právne faktory charakterizujú dopyt a ponuku v lokalite, právny stav nehnuteľnosti, ako

sú ťarchy, vecné bremená, spoluvlastnícke podiely, daňové aspekty a požadovaná rýchlosť predaja.

Pred kúpou nehnuteľnosti či pozemku sa poraďte s odborníkmi

Najčastejším typom nehnuteľnosti na predaj sú však stále staršie byty a klasické rodinné domy, ktoré ľudia predávajú z rôznych dôvodov. „Vždy je však dobré poradiť sa pred samotným predajom

Nájsť si bývanie v Kežmarku je náročné.

aj s realitným profesionálom, aby predajná cena nehnuteľnosti reflektovala množstvo faktorov, ktoré sú rozhodujúce pri predaji nehnuteľnosti a nebola len „vylepšenou kópiou“ predajnej ceny podobných nehnuteľností ponúkaných na súkromnej inzercii

a realitných portáloch a už vôbec nie vecou náhody,“ povedal z praxe Host, ktorý pôsobí v Kežmarku už takmer desať rokov a stretol sa s predajom stoviek nehnuteľností.

Nové byty chýbajú

Situácia s bývaním v meste Kežmarok je pomerne obmedzená. „Neexistuje tu aktuálne masívna ponuka nových bytov a domov, ako je tomu v neďalekom Poprade. Aktuálne evidujeme oveľa vyšší dopyt ako je ponuka. To nahráva predávajúcim, ktorí si môžu pýtať vyššiu sumu za predaj svojej nehnuteľnosti. Na druhej strane však, aj s ohľadom na demografiu a ekonomické faktory, je dostupnosť bývania pre obyvateľom mesta v rámci ich finančných možností dosť limitovaná,“ povedal Host, podľa ktorého môže rozvoj mesta určite môže napomôcť výstavba bytov, pretože bytov nie je nikdy dosť. „Faktom je na druhej strane aj to, že čoraz častejšie sa v súčasnej dobe stretávame s kúpou bytu ako vhodnou investíciou pre ľudí, ktorí si chcú „uložiť“ svoje peniaze do nehnuteľnosti. To zase napomáha aj rozvoju trhu nájomného bývania, ako vhodnou alternatívou pre ľudí, ktorí nedosiahnu na svoje bývanie prostredníctvom kúpy nehnuteľnosti do osobného vlastníctva,“ zakončil informáciou z praxe Host.

Ondrej Miškovič, foto: Matúš Sarna

Verejnoprospešné služby sa presunú do novej zrekonštruovanej budovy

Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok (VPS) dlhodobo zabezpečujú nielen údržbu trávnikov, či iných porastov, ale aj zber odpadov, či ďalšie dôležité aktivity, ako napríklad starostlivosť o obľúbené letné kúpalisko.

Aktuálna budova už nevyhovuje

Aktuálne funguje v dvoch budovách na ulici Poľná, ktoré sú však už rokmi každodenného užívania opotrebované a energeticky nevýhodné. Práve preto sa vedenie kežmarskej samosprávy rozhodlo zrekonštruovať ďalšiu budovu na tejto ulici, ktorá však bude ešte viac vyhovovať požiadavkám nielen zamestnancov, ale i občanov nášho mesta.

Nová budova prospeje zamestnancom i občanom

V zrekonštruovanej budove vznikne miesto prvého kontaktu, kde práve občania budú môcť odovzdať svoje podnety a postrehy, ktoré sa týkajú priamo činností Verejnoprospešných služieb. Tie sú ďalej spracovávané a promptne riešené. Výhody novej budovy pocítia aj zamestnanci, pre ktorých vznikne v budove úplne nová, komfortná jedáleň a taktiež bude do jednotlivých kancelárií dodané úplne nové zariadenie. Zníži sa aj energetická záťaž, pretože nová budova je zateplená a aj preto sa náklady na fungovanie tejto spoločnosti znížia. Celkové náklady na rekonštrukciu tejto budovy dosiahnu hodnotu pol milióna eur, avšak výhodou je, že tieto finančné prostriedky budú hrazené z väčšej časti z plánu obnovy.

VPS zažila pestré leto

Momentálne pracuje v štruktúrach VPS viac než 80

Mestská investícia na **Poľnej ulici**.

zamestnancov. Primárna aktivita sa okrem údržby letného kúpaliska počas leta týkala kosenia, všetky mestské časti boli týmto spôsobom upravené už minimálne dvakrát. Ďalej sa vykonalo orezávanie stromov a kríkov priamo v centre mesta aj jeho okolí. Pracovníci verejnoprospešných služieb záro-

veň osadili vývesné tabule z projektu Interreg. Do budúcnosti má VPS v pláne ďalšie aktivity, o ktorých vás budeme informovať v nasledujúcich vydaniach Novín Kežmarok.

Filip Kubáni, foto: Matúš Sarna

Verejnoprospešné služby sa dočkajú troch úplne nových kosačiek

Kosenie trávnatých porastov je jednou z najdôležitejších súčastí fungovania Verejnoprospešných služieb Mesta Kežmarok (VPS). Tá kosí pravidelne celé územie mesta, všetky mestské časti i viac než dvakrát do sezóny. Doteraz mali jej pracovníci k dispozícii tri kosačky, dve značky Kubota a jednu značky Etesia, ktoré však už majú čo-to za sebou a je potrebná ich pravidelná oprava, to by sa však malo už čoskoro zmeniť.

Riešením sa stal nákup troch nových naftových kosačiek značky Iseki modelu SXG 327 so zdvihom do 180 centimetrov. Kôš na trávu má objem 640 litrov a objem naftového motora dosahuje 1,1 litra. Výkon motora je 16,3 kW alebo inak povedané 21,86 konských síl. Výkon motora je 16,3 kW alebo inak povedané 21,86 konských síl. Výkon motora je 16,3 kW alebo inak povedané 21,86 konských síl.

Maximálna rýchlosť tohto typu kosačiek Po nákupe strojov

Takto vyzerá kosačka **Iseki SXG 327**, nový stroj pre kežmarskú VPS.

bude mať VPS-ka k dispozícii šesť funkčných kosačiek, ktoré si už po novom vedú servisovať i sami vo svojich priestoroch oproti minulosti, kedy tieto opravy i bežnú údržbu musela vykonávať externá firma. Táto modernizácia zefektívni prácu a zabezpečí ešte väčšie a rýchlejšie pokrytie koseného územia. Kúpa je financovaná zo zdrojov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, kde naša samospráva uspela s projektom s názvom Technické vybavenie zberného dvoru Kežmarok. Celková suma za nákup týchto kosačiek dosiahla hodnotu 58 tisíc eur bez DPH. Tieto kosačky by sa mali začať používať v septembri, takže budú k dispozícii na

Kosenie v lokalite **sídlička Juh**.

pripadné jesenné úpravy aj na ďalšiu, opäť náročnú sezónu v roku 2026.

Text a foto Filip Kubáni, foto: Webstránka spoločnosti Konnex.

Plánované investície:

- Inštalácia fotovoltaičných panelov na Spojenú školu Dr. Daniela Fischera a Základnú školu s materskou školou Nižná brána - **220 000,00 €**

Uskutočnené investície:

- Klavír pre Základnú umeleckú školu Antona Cigera - **9 190,00 Eur**
- Školská jedáleň Materskej školy Karola Kuzmányho - **3 500,00 Eur**
- Schodolez Základnej školy s materskou školou Nižná brána - **4 400,00 Eur**
- Exteriérové vybavenie Materskej školy Cintorínska - **11 000,00 Eur**
- Detské ihrisko pre najmenších v Materskej školy Kuzmányho - **8. 000,00 Eur**
- Modernizácia športového vybavenia škôl. záhrady MŠ Možiarska - **4 631,00 Eur**
- Klavír pre Základnú umeleckú školu Antona Cigera - **8 490,00 Eur**
- Grafické tablety pre Základnú umeleckú školu Antona Cigera - **4 135,00 Eur**
- Vybavenie odborných učební Základnej školy s Materskou školou Nižná brána - **139 062,00 Eur**
- Vybavenie odborných učební Základnej školy Hradné námestie - **166 821,00 Eur**
- Vybavenie odborných učební Základnej školy Dr. Fischera - **174 253,00 Eur**
- Zateplenie budovy Materská škola Cintorínska - **383 373,00 Eur**
- Rozširovanie kapacít Materskej školy Možiarska - **279 060,00 Eur**
- Rekonštrukcia osvetlenia telocvične Základnej školy Hradné námestie 38 - **13 000,00 Eur**
- Prestavba sociálnych zariadení Základnej školy sv. Kríža - **32 880,00 Eur**
- Základná škola s materskou školou Nižná brána – atletický ovál a rozbežisko – **14 128 Eur**
- Sanácia budovy Základnej školy Hradné námestie - **90 000,00 Eur**
- Zateplenie a oprava časti strechy Základnej školy Dr. D. Fischera - **208 212,25 Eur**
- Oprava strechy Základnej školy Nižná brána - **72 000,00 Eur**
- Rekonštrukcia Mestskej knižnice Kežmarok - **962 137,70 Eur**
- Rekonštrukcia Materskej školy Kuzmányho 41 - **342 874,71 Eur**
- Multifunkčné ihrisko Základnej školy Dr. Fischera Kežmarok - **68 170,46 Eur**
- Rekonštrukcia Základnej školy Hradné námestie 38 - **6 030,36 Eur**

Investície do školstva: Realizovalo sa 23 investícií a na pláne je inštalácia fotovoltaiky

Začiatok roka je spojený s bilancovaním a plánmi do budúcnosti. Ako sa školstvo v našom meste za posledné roky menilo, sme zisťovali z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (PHSR) a z investičných máp mesta.

Materské školy prešli pod základné školy

Počet detí v materských školách sa za posledných rokov výrazne nemenil, pričom v období 2013 až 2018 mal mierne klesajúci charakter, odvtedy prevažne rastie, avšak už nedosahuje maximálnu hodnotu z roku 2013. Priemerný počet detí v triede bol v priemere o 2 deti vyšší ako je priemerná hodnota pre Slovensko.

Materské školy v meste majú svoje špecifické zameranie, ktoré, napriek pochybnostiam po zlúčení, je pre ne rokmi takmer charakteristické. Pre deti aj ich rodičov predstavuje návod, v ktorom smere chcú, aby dieťa rástlo a nadobúdalo prvé vedomosti. Materská škola Karola Kuzmányho podporuje tradície, Materská škola Cintorínska sa zameriava na environmentálnu výchovu, Materská škola Nižná brána na šport a Materská škola Možiarska na biológiu.

Medzi základnými školami sa najviac podarilo napredovať Nižnej bráne

V meste Kežmarok sa nachádzajú tri zlúčené školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Vývoj počtu žiakov základných škôl má z dlhodobého pohľadu mierne klesajúci trend. „Výsledky testovania základných škôl v meste Kežmarok boli porovnávané za školský rok 2013/2014 a 2022/2023. Možno konštatovať, že v školskom roku 2022/2023 sa výsledky škôl v Kežmarku priblížili celoslovenskému priemeru. V prípade Spojenej školy Dr. Daniela Fischera a Spojenej školy Hradné námestie 38 ide o negatívny jav, nakoľko v roku 2013/14 dosahovali výrazne vyššie hodnoty ako bol priemer Slovenskej republiky a v prípade Základnej školy Nižná brána predstavuje tento vývoj malé zlepšenie približne o 4%,“ dočítame sa z výskumu PHSR.

Počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a marginalizovaných rómskych komunít je aktuálne v priemere 1,7 % z celkového počtu žiakov, avšak ich počet pri porovnaní hodnôt v školských rokoch 2017/2018 a 2021/2022 poklesol až o 37,3 %. Skupina SZP a MRK s podpriemernými výsledkami tvorí za sledované obdobie priemerne približne 65 % z celkového počtu spomínanej skupiny žiakov.

Víziou mesta je zabezpečiť pre každé dieťa jeden umelecký a jeden športový smer, v ktorom nájde naplnenie

V meste sa nachádza Základná umelecká škola Antona Cigera, ktorá má 5 odborov a Centrum voľného času, ktoré má v súčasnosti

Zateplenie budovy **Materská škola Cintorínska.**

Multifunkčné ihrisko **Základnej školy Dr. Fischera Kežmarok.**

v ponuke 17 krúžkov. Od roku 2017 bolo do opravy a modernizácie školskej infraštruktúry investovaných takmer 2 milióny eur, najviac v roku 2020. Najväčšie investície zahŕňali zníženie energetickej záťaže budovy Materskej školy Cintorínska, rozšírenie a zateplenie Materskej školy Možiarska 1, zateplenie a oprava časti strechy Základnej školy Dr. D. Fischera či vybavenie odborných učební vo všetkých troch základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

Text a foto: **Ondrej Miškovič,**
zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta

V Centre voľného času vyrástlo počas pandémie **multifunkčné ihrisko.**

Školy opäť otvárajú brány: Čo nás čaká tento rok?

September je mesiacom, ktorý patrí začiatku školského roka. Pre mnohých je začiatok školského roka časom smútku z blížiacich sa povinností, no pre iných predstavuje radosť, nové výzvy a možnosť naplňať sny. Kežmarok, ako jedno z mála okresných miest, svojim obyvateľom umožňuje vzdelávanie prakticky od kolísky až po diplom – od materskej školy až po vysokú školu.

Do materských škôl sa zapísalo 116 detí

Zápis do materských škôl prebiehal v máji podľa platného všeobecne-závazného nariadenia. „Rodičia môžu deti zapisovať priebežne až do 31. augusta. Kapacita materských škôl je postačujúca, vyhovelí sme všetkým podaným žiadostiam,“ informovala vedúca oddelenia školstva, mládeže a športu Lucia Troppová. V školách zriaďovateľskej pôsobnosti mesta bolo k 1. augustu zapísaných 116 detí. Počty prijatých do škôlok boli rôzne. Materská škola Kuzmányho prijala 44 detí, Materská škola Cintorínska 17 detí, Materská škola Možiarska 27 detí a Materská škola Nižná brána 28 detí.

Základné školy bilancovali po zápisoch

Zápis v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta prebiehal v termíne od 7. do 8. apríla. Kapacitne kežmarské školy postačujú všetkým záujemcom. O zápise do základných škôl nás informovali riaditelia jednotlivých spojených škôl. Základné školy koly sa nevyhli i udeleniu odkladov do prvého ročníka. „Odklady dostávajú deti, ktoré dovŕšili šesť rokov, boli na zápis do prvého ročníka, ale nedosiahli školskú zrelosť,“ priblížila Troppová. Z Materskej školy Kuzmányho bolo udelených 4, Materskej školy Cintorínska 6, Materskej školy Možiarska 6 a Materskej školy Nižná brána 6 odkladov. Spojená škola Hradné námestie, pod vedením Miroslava Beňka otvorila svoje brány pre 96 detí na zápis. „Z uvedeného počtu detí malo 12 odklad v minulom roku a 84 pribudlo nových. Po prehodnotení má 11 detí odklad, ostalo po zápise 85 a z toho jedno dieťa má štúdium v zahraničí. Do 1. ročníka k 1. septembru nastupuje 84 žiakov, ktorí budú rozdelení v 4 triedach. Z tohto počtu je 10 detí z marginalizovanej rómskej komunity. Z obvodu sa do školy zapísalo 33 detí, cezpoľných 27 a z iných obvodov 24 detí,“ zhrnul štatistiky riaditeľ školy Miroslav Beňko.

Základná škola s materskou školou Nižná brána k zápisu prijala 65 žiadostí rodičov. „Zapísaných je 59 detí a 6 detí dostalo odklad. Od 1. septembra budú vytvorené dve prvé triedy a jeden úvodný ročník pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou. Z celkového počtu je 8 detí z marginalizovanej rómskej komunity,“ informoval Dušan Tokarčík, riaditeľ školy.

Spojená škola Dr. Daniela Fischera k zápisu do 1. ročníka prijala 79 žiadostí, z toho 11 detí dostalo odklad, 1 dieťa je po obrne a celkovo má zapísaných je 68 detí. „Z obvodu sa zapísalo 36 detí, z iných obvodov 10 detí a z obcí mimo Kežmarok je to 22 detí. Od 1. septembra budú vytvorené v prvom ročníku tri triedy,“ zhodnotila aktuálny stav Zlatica Scherfel, riaditeľka školy.

V praxi sa počas zápisov stávalo aj to, že niektorí rodičia boli na zápis s dieťaťom vo viacerých školách, preto bolo potrebné porovnať si zoznamy žiakov. „Riaditelia boli povinní vydať rozhodnutie o prijatí dieťaťa na vzdelávanie do základnej školy

Materské školy v Kežmarku prijmu 116 škôľkarov a do lavíc kežmarských základných škôl by malo zasadiť takmer 300 prvákov.

do 15. júna,“ povedala Lucia Troppová. Podľa posledných informácií, bolo do Základnej školy s materskou školou sv. Križa zapísaných 75 detí. Ak to teda chceme zhrnúť, tak do školských lavíc základných škôl v Kežmarku by malo zasadiť celkovo 287 prvákov.

Kežmarok ostáva centrom pre stredné školy v okrese

Prešovský samosprávny kraj na území mesta Kežmarok zriaďuje päť stredných škôl, a to Strednú odbornú školu agropotravinársku a technickú s elokovaným pracoviskom v Rakúsoch, Strednú odbornú školu na Garbiarskej ulici, Gymnázium Pavla Országha Hviezdoslava, Školu umeleckého priemyslu a Hotelovú akadémiu Otta Brucknera, ktoré v školskom roku 2024/2025 navštevovalo cez 1 200 žiakov. V aktuálnom novom školskom roku 2025/2026 tu pre budúcich prvákov pripravil cez 350 miest.

„Ako zriaďovateľ sa kraj systematicky venuje modernizácii týchto škôl vrátane vytvorenia moderných podmienok pre výučbu i inovácií stredoškolského vzdelávania. Pod organizačnou a investičnou taktovkou Prešovského samosprávneho kraja aktuálne v Kežmarku napreduje jeden z najvýznamnejších školských projektov, a to výstavba stredoškolského kampusu pre župné gymnázium a Školu umeleckého priemyslu, do ktorého kraj investuje bezmála 13,4 milióna eur. Zahŕňa jednak rozsiahlu rekonštrukciu historického objektu gymnázia, ktorá má byť sfinalizovaná do začiatku nového školského roka aj prístavby pre Školu umeleckého priemyslu s ukončením v roku 2026,“ informovala Daša Jeleňová vedúca oddelenia komunikácie z Kancelárie

predsedu Prešovského samosprávneho kraja.

Termíny školských prázdnin

Žiakov základných a stredných škôl prvý väčší odych čaká cez jesenné prázdniny v termíne od 30. októbra do 31. októbra a potom sa môžu tešiť na vianočné prázdniny od 22. decembra do 7. január 2026. Jarné prázdniny pre prešovský kraj pripadli od 2. marca do 6. marca. Presne o mesiac od 2. apríla do 7. apríla budú mať veľkonočné prázdniny a po nich až samotné letné prázdniny od 1. júla do 31. augusta.

Vysoká škola v Kežmarku už tretí rok po sebe vypustila do sveta nových magistrov

Vysoká škola ekonómie a manažmentu so sídlom v Bratislave (VŠEM), patrí už roky medzi moderné vysoké školy na Slovensku. Jej pobočka priamo v Kežmarku ponúka možnosti vysokoškolského vzdelania priamo na Spiši. Študenti tu majú rovnaký prístup ku akreditovaným programom ako v Bratislave, bez potreby dochádzať do hlavného mesta. „Každoročne v Kežmarku končí od 30 do 40 absolventov, ktorí ukončia vysokoškolské vzdelanie priamo tu v regióne a mnoho z tých absolventov v regióne aj ostáva, čo je výhodou miest prvých kontaktov,“ povedal Michal Fabuš, prorektor VŠEM. Mnohí absolventi počas júlového odovzdávania diplomov ocenilo, že im štúdium na škole dalo viac ako len titul, ale myslieť systémovo, logicky či rozvíjať regionálne projekty. Jednou z výhod štúdia priamo v Kežmarku je možnosť prepojenia školy so zamestnaním.

Ondrej Miškovič

zdroj: Lucia Troppová, František Kovalčík

September sa stáva príležitosťou na hľadanie nových talentov

Do spomienok nás všetkých sa vryli prvé dni v školských laviciach. Tento moment je často nezabudnuteľný aj pre samotných učiteľov. Ako sa z Filipa Celbu, žiaka Základnej školy s materskou školou Nižná brána stal študent lekárskej fakulty Univerzity Karlovej sa dozvieme v článku.

„Spomínam si, že pri výbere školy zohrávali rolu kamaráti, ktorí tam mali nastúpiť. Spätne, asi trochu racionálnejšie, by som sa nerozhodol inak,“ začína rozhovor Filip o svojich prvých krokoch na Nižnej bráne. „Veľmi oceňujem spôsob a komplexnosť vzdelávania na tejto škole. Dala nám mnoho vedomostí do reálneho života. Či už na prvom stupni pri rôznych pokusoch, workshopoch a aktivitách zameraných na zdravý životný štýl, alebo na druhom stupni na finančnej gramotnosti, na predmete prvá pomoc, alebo na braných cvičeniach,“ spomína. Ocenil, že učitelia sa im vždy snažili odovzdať viac, ako museli. Snažili sa v nich rozvíjať kreativitu a kritické myslenie. Vždy boli ochotní pomôcť, poradiť. „Určite som tu získal kvalitné základy nielen do akademického, ale aj každodenného života,“ zhrnul skúsenosti.

Filip Celba spomína na základnú školu v Kežmarku veľmi rád.

Z olympiády, cez strednú školu až po Univerzitu Karlovu

Počas základnej školy sa Filip Celba zúčastňoval rôznych vedomostných olympiád. Najväčšie úspechy mal v olympiáde z biológie. V tej pokračoval aj na strednej škole. Na druhom stupni mu bolo umožnené spolupodieľať sa na založení a chode ako mestského

mládežníckeho, tak aj školského parlamentu. „Celkovo veľmi rád spomínam na obdobie či už základnej, alebo strednej školy. Z prvého stupňa mi ostali spomienky na rôzne výlety, školy v prírode či besiedky. Určite veľa spomienok vo mne zanechali aj bežné

hodiny plné pokusov. Pociť radosti z poznania čerpám z týchto hodín dodnes,“ hovorí Filip.

„Spomínam si na neho ako na chlapca, ktorý bol vždy usilovný, samostatný a malú prekážku vnímal ako výzvu, nie ako problém. Vždy pripravený

učiť sa niečo nové a zdolať výzvy s odhodlaním a úsmevom. Dodnes je členom nášho AMAVET klubu a verím, že práve tam sme zasiali prvé semienko lásky k vede. Bol to žiak, na ktorého som sa mohla spoľahnúť – svojím prístupom inšpiroval nielen spolužiakov, ale aj mňa ako učiteľku. Filipovi želim, aby sa mu v štúdiu darilo a aby bol v živote šťastný a úspešný,“ povedala Janka Šišková, pedagogička zo Základnej školy s materskou školou Nižná brána.

Záujem o biológiu, chémiu a fyziku sa uňho prehlboval aj na gymnáziu, kde moja skúsenosť bola obdobná tej na základnej škole. Obzvlášť ho bavilo ľudské telo, čiže voľba medicíny bola jasná. Momentálne študuje na Lekárskej fakulte Univerzity Karlovej. Škola mu podľa neho okrem vedomostí dala možnosti. Dala mu možnosti spoznávať, či už seba, alebo svet.

„Dala mi zážitky, priateľov. Preto sa snažím si pripomínať, aby som si školu a všetko, čo k nej patrí, užil, kým môžem,“ spomína Filip. Výzva čo najviac oslovit a naučiť žiakov a študentov je teraz otvorená pre všetkých učiteľov.

Ondrej Miškovič,
foto: archív Filipa Celbu

Posudkovú činnosť budú od 1. septembra vykonávať Úrady práce sociálnych vecí a rodiny

Z dôvodu zmeny zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách prechádza kompetencia vyhotovovania posudkov a rozhodnutí o odkázanosti zo samosprávy na Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Mesto Kežmarok preto oznamuje svojim občanom, že od 1. septembra nastáva významná zmena v oblasti posudzovania odkázanosti na sociálne služby.

Zákonom sa mení administratívne vybavenie

Nový zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov zabezpečuje jednotný systém posudzovania funkčných dôsledkov zdravotného stavu fyzickej osoby v pôsobnosti úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Úrad práce bude vyhotovovať jednotný integrovaný posudok, ktorý sa bude skladať zo zdravotnej a sociálnej časti. Zdravotný aspekt posúdi posudkový lekár a sociálny aspekt posúdi sociálny pracovník. Pokiaľ medzi lekárom a sociálnym pracovníkom nedôjde k zhode na integrovanom posudku, rozhodne konzílium. Pri posudzovaní sa dôraz bude klásť aj

na sociálnu situáciu, teda na potreby a prostredie, v ktorom posudzovaná osoba žije. Najskôr bude posúdená sociálna situácia človeka v domácnosti, až následne posudkový lekár posúdi jeho zdravotný stav, resp. vplyv diagnózy na ťažké zdravotné postihnutie. Úrad práce vyhotoví integrovaný posudok, ktorý bude zahŕňať zdravotnú aj sociálnu časť. Tento posudok následne slúži na podanie žiadosti o sociálne služby, napríklad opatrovateľskú službu v domácnosti alebo pobyt v zariadení pre seniorov.

Rýchlejšie a efektívnejšie vybavenie

Cieľom novely je zjednotiť a zefektívniť posudzovací proces, zrýchliť

vybavenie žiadostí a posudzovať osoby komplexne, pričom sa zohľadní nielen zdravotný stav, ale aj sociálna situácia a prostredie, v ktorom klient žije. Posudzovanie sa bude riadiť jednotnou metodikou s označením WHODAS, pričom sa dôraz kladie aj na sebaidentifikáciu klienta a sociálne aspekty jeho života.

Nový zákon tak zabezpečí, že občania budú posudzovaní komplexne a získajú jasný prehľad o tom, na aké kompenzačné pomôcky a sociálne služby majú nárok. Lehota na vydanie posudku je 60 dní, v zložitejších prípadoch môže byť predĺžená o ďalších 60 dní.

Žiadosti podané do 31. augusta zostávajú v kompetencii mesta

Kežmarok a budú vybavené podľa doterajších pravidiel.

Od 1. septembra musia občania podávať žiadosti priamo na príslušný úrad práce, kde mu bude vyhotovený integrovaný posudok. V prípade záujmu o umiestnenie v Zariadení pre seniorov a Zariadení opatrovateľskej služby Kežmarok, záujmu o opatrovateľskú službu v domácom prostredí a iné.

Občania, ktorí majú otázky alebo potrebujú ďalšie informácie, sa môžu obrátiť na Oddelenie sociálnych vecí Mesta Kežmarok alebo na pre naše mesto príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku.

Mária Gibláková

Ľubomíra Pitoňáková zasadá na stoličku riaditeľky Hotelovej akadémie Otta Brucknera

Štyri stredné školy v Kežmarku čaká od ďalšieho školského roka spájanie do dvoch subjektov. Hotelová akadémia Otta Brucknera bude od školského roka 2026/2027 už súčasťou spojenej školy so Strednou odbornou školou Garbiarska 1. V poslednom školskom roku pred jej zlúčením bola do funkcie vymenovaná Ing. Ľubomíra Pitoňáková. V rozhovore s ňou sa dočítate o víziách školy a o tom, ako je toto spájanie vnímané medzi samotnými učiteľmi.

Stali ste sa riaditeľkou hotelovej akadémie, s akou víziou vstupujete do tejto funkcie?

Do tejto funkcie som nastúpila s jasnou víziou budovať modernú, otvorenú a kvalitnú strednú odbornú školu, ktorá pripravuje absolventov schopných uplatniť sa na domacom aj zahraničnom trhu práce, schopných komunikovať v cudzích jazykoch a pripravených celoživotne sa vzdelávať. Chcem v spolupráci so zamestnancami školy vytvárať motivujúce, tvorivé a inkluzívne prostredie, ktoré podporuje profesijný a osobnostný rast žiakov aj pedagogických zamestnancov pri príprave odborníkov pre oblasť hotelierstva, gastronómie, služieb v oblasti turizmu a pre samostatné podnikanie v tejto oblasti, ktorí nájdu v 21. storočí uplatnenie na domacom a európskom trhu práce a budú porovnateľní s mladými ľuďmi v Európe. Mojim cieľom je vytvoriť také prostredie, v ktorom bude radosť učiť aj učiť sa, v ktorom sa žiaci pripravujú nielen na povolanie, ale aj na život.

Čo sa zmenilo na vašej škole za posledné roky?

Hotelová akadémia prešla za posledné roky viacerými zmenami, ktoré odrážajú nielen rastúce nároky moderného vzdelávania, ale aj potrebu adaptácie na dynamicky sa meniaci trh práce. Zmodernizovali sa učebne, technologické zázemie i pracoviská praktického vyučovania. Výrazne sa zmenil aj prístup k vzdelávaniu – väčší dôraz sa kladie na rozvoj jazykových zručností, soft skills a schopnosť flexibilne reagovať na nové trendy v cestovnom ruchu. Mnohí vyučujúci, pracujúci na svojom profesijnom rozvoji, využívajú interaktívne metódy, ktoré sú prispôbené potrebám a očakávaniam súčasnej generácie študentov. Posilnila sa spolupráca s partnermi, ktorá umožňuje študentom získavať odborné skúsenosti doma aj v zahraničí. Napriek všetkým zmenám si škola uchovala svoje tradičné hodnoty, ktoré z nej robia rešpektovanú inštitúciu s dobrými výsledkami.

Na akých úspešných študentov si spomínate?

Asi by nebolo fér hovoriť o nejakých

Každoročne si žiaci pripravujú pre rodičov podujatie, kde ich môžu vidieť priamo pri práci.

konkrétnych menách, lebo každý človek, spokojný so svojím poslaním, či už ho našiel v rodine pri svojich deťoch, v práci ktorá ho naplňuje, je úspešným človekom. A ak sme k tomu akýmkoľvek spôsobom prispeli, je to pre nás dôvod na radosť. Za dlhé roky pôsobenia na škole som mala možnosť stretnúť množstvo talentovaných a cieľavedomých žiakov, ktorí našli svoje profesionálne uplatnenie v hotelierstve, gastronómii aj iných oblastiach doma i v zahraničí. Niektorí pôsobia na prestížnych pozíciách v luxusných hoteloch, iní vedú vlastné podniky alebo pracujú v medzinárodných gastronomických tímoch. Veľkú radosť mám aj z tých absolventov, ktorí sa uplatnili v úplne iných odboroch, no naďalej si využívajú profesionálny prístup, pracovnú disciplínu a lásku k práci, ktorú získali u nás. Každý takýto úspech je dôkazom, že naša škola dokáže pripraviť absolventov nielen odborne, ale aj ľudsky. Vždy sa veľmi teším každej návšteve absolventov v škole, ktorí nezabúdajú na školu a učiteľov a radi nás navštívia aj po rokoch. Dáva mi to nádej v to, že aj dnes sedí v školských laviciach mnoho budúcich úspešných absolventov.

Rozhodnutím zriaďovateľa sa spájate so Strednou odbornou školou Garbiarska 1, ako vnímate vy tento krok a ako kolegovia?

Na základe zriaďovateľom vypracovaného optimalizačného projektu č. 6 a v súlade s Uznesením Zastupiteľstva PSK č. 641/2025 zo dňa 10. marca 2025, ktorého výsledkom má byť zaradenie spojenej školy pod názvom Stredná odborná škola a Hotelová akadémia Otta Brucknera, Garbiarska 1, Kežmarok do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky od 1. septembra 2026 za podmienky, že do uvedeného dátumu budú zabezpečené potrebné priestorové podmienky a materiálno-technické vybavenie budúce spojenej školy v súlade s platnými predpismi. Od môjho nástupu do funkcie riaditeľky školy som iniciovala niekoľko pracovných stretnutí riaditeľov a niektorých zamestnancov spájaných škôl. Výsledkom týchto stretnutí bolo vypracovanie návrhu obnovy SOŠ Garbiarska 1 pre Hotelovú akadémiu, ktorý bol prerokovaný s kompetentnými zamestnancami odboru školstva a správy majetku Prešovského samosprávneho kraja (PSK) a predložený na zasadnutie Zastupiteľstva PSK. Jeho realizácia si

vyžiada pomerne rozsiahle časovo i finančne náročné práce.

Rozhodnutie zriaďovateľa je významnou zmenou, ktorá prirodzene vyvoláva otázky a obavy – a to nielen medzi kolegami, ale aj vo verejnosti. Mnohí sa pýtajú, čo to bude znamenať pre zachovanie identity Hotelovej akadémie Otta Brucknera, jej tradícií a dobrého mena. Úplne rozumiem týmto obavám, pretože si uvedomujem, akú dôležitú úlohu má naša škola v regióne a aký špecifický charakter si vybudovala. Našou snahou je pokračovať v tom istom nastavení ako doteraz – poskytovať kvalitné odborné vzdelávanie, udržať vysokú úroveň vzdelávania a zachovať atmosféru, na ktorú sú naši študenti aj partneri zvyknutí.

Urobíme všetko pre to, aby prechod touto zmenou bol čo najplynulejší, a aby sa jej dopady čo najmenej dotkli každodenných aktivít a fungovania školy. Verím, že ak bude tento proces sprevádzaný otvorenou komunikáciou a spoluprácou, podarí sa nám prejsť touto zmenou tak, aby sme si zachovali to, čo nás robí výnimočnými.

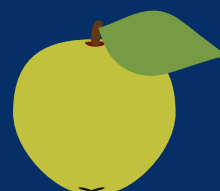
Ondrej Miškovič

foto: archív Ľubomíry Pitoňákovovej

KAM V MESTE KEŽMAROK

KALENDÁR PODUJATÍ V ROKU 2025

SEPTEMBER

Kultúrne podujatia
v Kežmarku
online

Naskenuj ma.

facebook/www.kezmarok.sk
instagram/mestokezmarok
www.kezmarok.sk

Kultúrne podujatia
Múzeá a galérie
Kino
Knížnica
Šport a voľnočasové aktivity
Iné

4. 9.

Lucie Bílá – koncert, Drevený artikulárny kostol
19.00 hod., predpredaj na www.ticketportal.sk,
vstupné 49 Eur.

5. 9.

Pod parou – dámsky večer, kino Iskra 19.00 hod.,
vstupné 8 Eur.

6. 9.

**Florbalový turnaj pre deti i dospelých –
mestská akcia**, Hala Focus+ 14.00 hod.

7. 9.

**1. MFK Kežmarok U19 – 1. FK Svidník U19 – 6.
kolo III. ligy SD-U19 sk. východ VsFZ**, Futbalový
štadión F1 9.00 hod.

12. 9.

Pavilón B – Radošinské naivné divadlo, Mestské
kultúrne stredisko 19.00 hod., predpredaj na www.mskскеzmarok.sk, vstupné 28 Eur.

13. 9.

**Futsalový turnaj pre deti i dospelých – mestská
akcia**, Hala Focus+ 15.00 hod.

17. 9.

Memoriál Eduarda Laufera – 8. ročník pešieho
pochodu z Hlavného námestia na Jeruzalemský
vrch 9.00 Eur.

19. 9.

Duchoň – senior kino, kino Iskra 14.30 hod.,
vstupné 4 Eur.

Cyklopreteky – Hlavné námestie 8.00 hod.

20. 9.

**1. MFK Kežmarok U19 – OFK-SIM Ruslavice
U19 – 8. kolo III. ligy SD-U19 sk. východ VsFZ**,
Futbalový štadión F1 10.00 hod.

26. 9.

50. výročie Maguráčik – Mestské kultúrne
stredisko 17.00 hod., vstup voľný

27. 9.

Organový festival – Drevený artikulárny kostol
a Nový evanjelický kostol, vstupné dobrovoľné

28. 9.

**1. MFK Kežmarok – FC Košice B – 8. kolo III. ligy
východ**, Futbalový štadión F1 15.30 Eur.

**2. slovenská hokejová liga, MHK Kežmarok vs.
MHK Rimavská Sobota**, 17.30 hod., Aréna Kežmarok

**Nedeľné rozprávkové popoludnie – Kráľove
nové šaty**, Divadlo RAMAGU, Mestské kultúrne
stredisko 16.00 hod., vstupné 3 Eur.

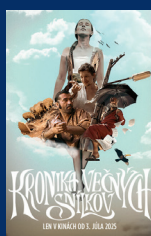
Muškársky pretek na Zlatnej

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

program na mesiac september 2025

4. štvrtok o 19.00
**KRONIKA
VEČNÝCH SNÍLKOV**

Komédia, Fantasy, Dráma
SK, 89 min.

2D 12 15 18 21

5. piatok o 19.00 8€
7. nedeľa o 19.00 7€
POD PAROU

Komédia, Dráma
ČR, SK, 112 min.

2D 15 18 21 24

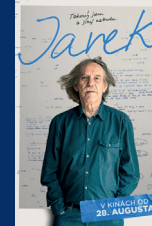
Dámsky večer

6. sobota o 17.00
SMRADI 2

Animovaný, Komédia
USA, 96 min.

2D 15 18

6. sobota o 19.00
JAREK

Dokument, Životopisný
ČR, 101 min.

2D 12 15 18

11. štvrtok o 19.00
OTEC

SK, 103 min.

2D 15 18

12. piatok o 19.00
VRÁŤ MI JU!

Horor
USA, 105 minút

2D 18 21

13. sobota o 17.00
SUPER BRÁŠKO

Animovaný
DK, 82 min.

2D 15 18

13. sobota o 19.00
**DOKONALÁ
ZHODA**

Romantický
USA, 117 min.

2D 12 15 18

14. nedeľa o 19.00
ZBAĽ SA A UTEČ!

Triler, Akcia, Krimí komédia
USA, 102 min.

2D 15 18

17. streda o 14.30
DUCHOŇ

Dráma
SK, 93 min.

2D 15 18

4€
senior kino

18. štvrtok o 19.00
PERLA

Dráma
SK, AT, 108 min.

2D 18 21

19. piatok o 19.00
**NEBEZPEČNÉ
ZVIERATÁ**

Horor, Triler
USA, 98 min.

2D 18 21 24 27

20. sobota o 19.00
DŽOB

Komédia, Dráma
ČR, 105 min.

2D 15 18

21. nedeľa o 17.00
**NATACHA
(TAKMER)
LETUŠKA**

Komédia
FR, 90 min.

2D 12 15

21. nedeľa o 19.00
ROSEOVCI

Komédia, Dráma
USA, 120 min.

2D 15 18

25. štvrtok o 19.00
**HORE JE NEBO,
V DOLINE
SOM JA**

Dráma
SK, 93 min.

2D 15 18

26. piatok o 19.00
ZBRANE

Horor, Triler
USA, 128 min.

2D 18 21

27. sobota o 17.00
28. nedeľa o 17.00
**GABBY A JEJ
KÚZELNÝ DOMČEK
VO FILME**

Komédia, Dobrodružný
USA, 90 min.

2D 15 18

27. sobota o 19.00
**ČELUSTE -
50. VÝROČIE**

Triler
USA, 124 min.

2D 15 18 21 24

28. nedeľa o 19.00
**STRELENÝ
PIATOK 2**

Komédia
USA, 110 min.

2D 12 15 18

**KÚP VSTUPENKU
CEZ NÁŠ WEB**

RÝCHLEJŠIE

BEZ ČAKANIA

SVOJE MIESTO
MÁS ISTÉ

PRED VSTUPOM SA STAČÍ PREUKÁZAŤ
VSTUPENKOU V MOBILE!

VSTUPNÉ: 7 €

Deti, študenti, dôchodcovia: zľava 1 €
ZŤP: zľava 50 %

Vstupenky si môžete zakúpiť 30 minút pred
začiatkom predstavenia alebo online na
www.kinoiskra.sk

Zmena programu vyhradená!

2D premietanie v 2D obraze 3D premietanie v 3D obraze

Jazykové mutácie:

OV Originál verzia
ST Slovenské titulky
SD Slovenský dabing
CT České titulky
CD Český dabing

Prístupnosť:

U vhodné pre všetky vekové kategórie
7+ nevhodné pre maloletých do 7 rokov
12+ nevhodné pre maloletých do 12 rokov
15+ nevhodné pre maloletých do 15 rokov
18+ nevhodné pre maloletých do 18 rokov

Deskriptory obsahu:

násilie
diskriminácia
strach
závislosť
sex
vulgarity
nahota

Typ podujatia:

(FK) filmový klub
(DV) dámsky večer
(SK) senior kino
(BD) besedy a diskusie

Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok

Email: kinoiskra@kezmarok.sk

Tel.: +421 948 905 483

kinoiskrakezmarok

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

audio vizuálny
fond

Deti pokračujú v tradíciách predkov

Folklor na Spiši je odovzdávaný z generácie na generáciu. Pre Kežmarok je najdôležitejšou akciou v tejto oblasti Festival krojovaných bábik. Ako aktívne fungujú detské folklórne súbory v okolí a čomu sa venujú zistíte v nasledujúcich riadkoch, ktoré sme si pre vás pripravili v spolupráci s Vlastou Horňákovou, tajomníčkou VsFZ Kežmarok.

Detský folklórny súbor Maguráčik z Kežmarku

Súbor vznikol v roku 1975. Od svojho vzniku zbiera a interpretuje najkrajšie zvyky, hry, piesne a tance goralov žijúcich pod Tatrami. V poslednom období spracováva i zvyky kežmarských remeselníkov z prvej polovice 19. storočia a tance iných regiónov Slovenska. Počas svojej existencie sa zaradil medzi popredné súbory na Slovensku o čom svedčí celý rad úspechov a ocenení. Účinkoval na najznámejších domácich festivaloch, prehliadkach a súťažiach. Je laureátom detského folklórneho festivalu v Prešove z roku 1985 a mnohonásobným účastníkom celoslovenského festivalu detských folklórnych súborov v Likavke. Je zakladateľom a jedným z organizátorov Medzinárodného festivalu detských folklórnych súborov pod Tatrami Krojované bábiky. V roku 2025 oslavuje 50. výročie vzniku. V súčasnej dobe má v repertoári piesne a tance goralskej oblasti Severného Spiša a Zamaguria, ako aj tance Kežmarských remeselníkov a priliehlych oblastí Šariša a Gemera.

Detský folklórny súbor Goralík z Kežmarku

Súbor vznikol v decembri roku 1991 v Kežmarku. Poslaním súboru je vychovávať deti k pozitívnemu a hrdému vzťahu k odkazu národných a ľudových tradícií slovenského ľudu. Zameriava sa na scénické spracovanie zvykov, hier a tancov goralov žijúcich pod Tatrami. Tieto najcennejšie klenoty ľudových tradícií získava neustálou výskumnou prácou. Tým oživuje ľudové tradície tejto oblasti, a tak ich zachováva pre budúce generácie. Súbor sa opiera o tanečnú, spevácku a hudobnú zložku. Združuje deti od 4 rokov z okolitých základných škôl Kežmarku a jeho okolia. Popri vystúpeniach na domácich súťažiach a festivaloch súbor úspešne reprezentuje slovenské ľudové umenie opakovane na festivaloch v zahraničí.

Detský folklórny súbor Lomničani z Veľkej Lomnice

Súbor Lomničani funguje 32 rokov. Je účastníkom všetkých ročníkov festivalu Krojované bábiky, pričom bol aj jeho spoluorganizátor. Súbor prezentuje zvyky, tance a spevy, severného Spiša a Horehronia. Súčasne vedúca súboru je Zuzana Gurovičová.

Detský folklórny súbor Podtatranček z Veľkej Lomnice

Súbor je mladým kultúrnym telesom pôsobiacim od roku 2015. Hlavným cieľom jeho činnosti je viesť mladú generáciu k úcte k národnému kultúrnemu dedičstvu, viesť ich k spoznávaniu, interpretácii a uchovávaniu ľudových zvykov a tradícií podtatranského ľudu a v neposlednom rade ich viesť k aktívnemu a zmysluplnému tráveniu voľného času. Súbor pre svojich členov poskytuje tanečnú, hudobnú a spevácku prax formou tréningov a verejných vystúpení. Na medzinárodnej súťaži Viva Talent Festival 2017 získal FS Podtatranček dvojnásobné zlato v žánrových nomináciách tanec a spev. Vedúcou folklórneho súboru Podtatranček je Anna Špinerová. Primáš ľudovej hudby je Ondrej

Pompa, asistenti vedúcej: Jaroslava Sokolová a Jozef Gurník.

Detský folklórny súbor Kutníček zo Spišských Hanušoviec

Súbor pracuje pri Základnej škole s materskou školou v Spišských Hanušovciach pod vedením manželov Kostkovicov. Na harmonike súbor doprevádza Mária Trebuňová, na husliach Michal Marek a Jozef Kušmírek. Súbor navštevuje takmer 50 detí od troch rokov až po stredoškolákov. Repertoár súboru vychádza z pôvodného etnografického materiálu z dediny Spišské Hanušovce a zo Zamaguria. Kutníček veľmi úspešne reprezentoval s programom Zvyt na kosaře aj na Spish Talent Festival. Podieľal sa na tvorbe CD – Goralské

30 rokov. Od začiatku svojho fungovania pracuje pri Základnej škole na ulici Jarná v Poprade. Vedúcimi súboru sú Mária Baranová, Soňa Fördösová a Naďa Nevlazlová Luhová. Svoje, doposiaľ najvýznamnejšie ocenenie získali v roku 2011 na celoštátnej súťažnej prehliadke detských folklórnych súborov v Likavke, kde sa umiestnil v striebornom pásme.

Detský folklórny súbor Jánošíček zo Svitu

Súbor pôsobí vo Svite pod vedením manželov Horňákových už 29 rokov. Zbiera a spracováva hry, zvyky a tance podtatranského regiónu so zameraním na oblasť horného Liptova, no vo svojom repertoári má aj tance iných regiónov. Reprezentuje doma aj v zahraničí pričom vycestoval 21 krát do 11tich krajín Európy

Festival Krojovaných bábik 2025.

tradičné piesne a zapojil sa aj do Programu cezhraničnej spolupráce INTEREGV-A Poľsko-Slovensko 2014-2020. Aj pri tejto príležitosti spolu s ďalšími súbormi nahrali CD a zapojili sa do záverečného Galaprogramu. Na najkrajšie sviatky roka, Vianoce, súbor nacvičil Goralskú betlehemskú hru, ktorá mala veľký úspech a tri krátke obchôdzkové hry, ktoré sa hrali v obci už v 19. storočí.

Detský folklórny súbor Letnička z Popradu

Súbor Letnička pôsobí v meste Poprad od roku 1992. Prezentuje hudobno-tanečný folklór najmä z podtatranskej a spišskej oblasti. Svoju tvorbu zameriava na scénické spracovanie ľudových tradícií, zvykov, piesní, tancov, detských hier predovšetkým z regiónu Spiš. DFS Letnička úzko spolupracuje s mládežníckym Folklórnym súborom Vagonár, v ktorom deti môžu pokračovať a rozvíjať svoje umelecké schopnosti, vedomosti, skúsenosti a nadanie. Obidva súbory spolupracujú aj v oblasti dramaturgie a umeleckej tvorby, v oblasti ľudovej hudby, tanečného prepojenia a pod.

Detský folklórny súbor Venček z Popradu

Súbor zachováva ľudové tradície zo Spiša už viac ako

a zúčastnil sa 24 medzinárodných podujatí a festivalov. Dá sa mu aj na súťažiach s reprezentáciou na celoštátnych folklórnych súťažiach detských folklórnych súborov Deti deťom, Eniki Beniki a sólistov tanečníkov Šaffova ostroha, kde získal viackrát umiestnenie v zlatých, strieborných, bronzových pásmach a miestach s vyústením do účasti na festivaloch FF Likavka, FF Východná, FF Šaffová ostroha, Cassovia Folk Fest, FS ZFS, Spišské slávnosti, ELRO a i. Je organizačným partnerom Medzinárodného festivalu DFS Krojované bábiky pod Tatrami od r.1997, ktorého sa pravidelne každoročne zúčastňuje a takto hostil zahraničné súbory z: Česka, Poľska, Lotyšska, Litvy, Arménska, Ruska, Ukrajiny, Maďarska, Turecka a Bulharska, za celé obdobie do roku 2025 spolu 31 súborov. Na svojom konte má cez 1080 vystúpení. Je členom Matice Slovenskej, Východoslovenského folklórneho združenia - materskej organizácie Folklórnej únie na Slovensku a Medzinárodnej organizácie ľudového umenia IOV UNESCO.

Spracoval: Ondrej Miškovič, foto: Ondrej Miškovič, zdroj: Web medzinárodného festivalu detských folklórnych súborov Krojované bábiky

Kláštor nad mestom stojí už 20 rokov

Od posvätenia Kláštora Ježiša Krista Vykupiteľa sveta 17. júla 2005 ubehlo už 20 rokov. Aktuálne sa v kláštore nachádza desať sestier a dve novicky - čakateľky na večné sľuby. Hlavným poslaním redemptoristiek je byť jasným a žiarivým svedectvom Božej lásky, a to sa dá iba v spoločenstve. Viac nám v rozhovore prezradila sestra Eva Hanušová.

Pôda pod nohami

Kláštorná kronika zachytáva deň posvätenia kláštora takto: „Okolo 14. hodiny boli hostia už takmer všade. Po ceste vedúcej do kláštora išli celé zástupy. My sme na to hľadeli s veľkým dojatím. Akosi sme vnímali, že na tomto mieste sa Boh chce ozaj dotýkať svojho ľudu. Samotná slávnosť sa začala o 15. hodine. Spolu so spišským diecéznym biskupom Mons. Františkom Tondrom slávilo svätú omšu 45 kňazov zo Slovenska a Poľska a štyria diakoni. Biskup spieval posväcujúcu modlitbu: „Nech je tento oltár sviatočným stolom, ku ktorému sa budú náhlíť Kristovi spolustolujúci, aby na teba zložili svoje starosti a ťažkosti a načerpali novú silu na ceste životom ... Nech je tento oltár miestom pokoja...“ Sestra Eva Hanušová dopisuje spomienkami kroniku a pokračuje ďalej: „Tejto vznešenej chvíli však predchádzali dva roky intenzívnych stavebných prác, na ktoré sme dohľadali ešte z nášho poľského materského kláštora v Bielsku-Bialej. Každý mesiac sme prichádzali na obhliadku stavby a tiež preto, aby sme sa postupne zoznamovali s prostredím, ktoré bude našim domovom. Náš definitívny prechod z Poľska na Slovensko sa udial 17. mája 2005. Ráno sme vyrazili z kláštora v Bielsku a večer o 20.20 hodine sa naše nohy ocitli na pôde nášho nového domova. Presný výraz je „pôda“, pretože v tom čase v kláštore ešte neboli podlahy a mnohé ďalšie veci. V priebehu dvoch mesiacov sme žili na stavenisku, ktoré sa rýchlo menilo na obývatelný priestor – vedť to bolo treba stihnúť do 17. júla,“ spomína sestra redemptoristka.

Kláštor sprevádza život Jána Pavla II.

Sedem z sestier, ktoré sú práve v kláštore, patrilo do zakladajúcej skupiny a ďalšie tri sestry vstúpili už priamo

Kláštor Ježiša Krista Vykupiteľa sveta nad mestom poskytuje tie najkrajšie výhľady. Srdcom a duchovným centrom kláštora je kaplnka.

do kežmarského kláštora. Takže to bolo dôvodom prísť a založiť kláštor spolu. Prvé roky rehoľnej formácie v nich zanechali veľký obdiv voči sv. Jánovi Pavlovi II. „Žili sme neďaleko jeho rodiska – Wadowic, a preto bolo pre nás osobitným darom, že základný kameň kláštora požehnal práve on 13. septembra 2003 v Rožňave. Do kláštorného múru sme ho slávnostne vložili 7. novembra 2004. Dekrét Apoštolskej stolice schvaľujúci zriadenie nášho kláštora je datovaný na 2. apríla 2005, čiže na deň odchodu Jána Pavla II. do domu Otca. Azda aj takto nám chcelo dať „nebo“ znamenie, že jeho príhovor nás bude naďalej sprevádzať,“ opisuje sestra Eva.

Domov aj škola modlitby

Kláštory redemptoristiek majú byť školami modlitby – nie však teoreticky, ale prakticky. „V priebehu dňa sa šesťkrát spolu modlíme liturgiu hodín, čiže žalmy

prostredníctvom ktorých posväcujeme čas – ráno, popoludie, večer, ba aj noc. Náš kostol je stále otvorený, naše modlitby sú verejné a prístupné pre každého, kto stisne kľučku kostola a vstúpi dnu a to nielen do materiálneho priestoru, ale predovšetkým do priestoru viery, ktorá robí nemožné možným, ktorá mení srdce modliaceho sa človeka, ako aj toho, za koho sa prihovárame. Toto je najťažšia a zároveň najväčšia zmena, aká sa môže pod nehom udiť,“ priblížila sestra Eva.

Zároveň je možné prísť k sestram na osobný rozhovor, na dlhší aj kratší duchovný pobyt. Všetko záleží od osobných potrieb človeka. „Sme tu pre ľudí, aby mohli prísť a zložiť svoje bremená, ako nás k tomu pobáda Biblia: Neste si vzájomne bremená, a tak naplníte Kristov zákon (Gal 6, 2),“ zakončila odkaz pre všetkých hľadajúcich Eva, sestra z kežmarského kláštora, ktorý tu stojí už 20 rokov.

Text a foto: Ondrej Miškovič

Dielo Jána Zoričáka budú už len do septembra v Kežmarku

Osobnosťou festivalu bol v tomto roku Ján Zoričák. Remeselník, ktorého korene siahajú do goralského Ždiaru, sa nadchol pre energiu skla. Už len do 25. septembra môžete vo Výstavnej sieni mesta Kežmarok obdivovať jeho výstavu.

Ján Zoričák, rodák spod majestátnych Belianskych Tatier, pochádza zo Ždiaru – dedinky, kde pred osemdesiatimi rokmi začal ochutnávať prvé chute života. Jeho cesta sa od útleho detstva prelína s krásou skla, ktoré ho očarilo počas stredoškolských rokov v Železnom Brode. Práve tu sa v ňom prebudila vášeň pre hravosť tohto materiálu. Pokračoval v štúdiu na vysokej škole v Prahe, kde sa naplno oddal umeleckému sochárstvu so špecializáciou na sklo.

Sklo ho sprevádzalo celým životom. Objavoval jeho možnosti, fyzikálne zákonitosti, no aj nevyspytateľné zradky. „Energia skla ma nadchýňa dodnes,“ hovorí umelec Zoričák. V jeho dielach sa zrkadlí princíp hry – sklo vkladá do peci, tvaruje, brúsi, dáva mu lesk a život. Hovorí o ňom ako o sklenenom koláči, ktorý pečie s vášňou, trpezlivosťou a oddanosťou. Sklo je pre neho viac než len materiál – je to médium, v ktorom plávajú tiché príbehy a emócie.

V roku 1970 zakotvil pod Savojskými Alpami vo Francúzsku, kde našiel nový domov pre svoju rodinu i tvorbu. Jeho synovia sa narodili už vo Francúzsku, dnes majú vlastné rodiny a on sa teší z vnučky a vnukov. V jeho dome nikdy nechýbajú návštevy – ľudia, ktorí prichádzajú s úprimným záujmom o jeho sochy, obdivujú ich ticho i ich posolstvo.

Tvorba pre Jána Zoričáka nie je len proces – je to cesta, prežitok, kontakt s vesmírom a nekonečnom. Stále ho inšpiruje snovosť, mystérium, túžba objavovať. „Chcem sa ešte dotknúť hviezd, vyslať posolstvo do vesmíru, navštevovať exoplanéty,“ priznáva s iskrou v očiach. Príbeh týchto túžob a predstáv potom pretavuje do sklenených plastík – sú to výtvy, ktoré čakajú na interpretáciu a fantáziu každého diváka.

Spomedzi množstva diel, ktoré vytvoril, si s osobitým citom spomína na Arktický kvet. Nevznikol

len v ateliéri – odniesol ho až na severný pól, kde ho symbolicky zasadil. Bola to pre neho mimoriadna ľudská aj umelecká skúsenosť – jedno z tých momentov, ktoré sa nezabúdajú.

Spomienky na Kežmarok má tiež silne vryté. Pre chlapca zo Ždiaru to bolo veľkomesto – miesto trhov, možností, prvého kontaktu s iným svetom. „Bola to inšpirácia na nezapltenie,“ hovorí Ján Zoričák. Dnes sleduje s nadšením, ako mesto uchováva tradície a korene prostredníctvom festivalu ELRO. Oceňuje, že sa našli ľudia, ktorí chápu hodnotu remesla a odkazu predkov.

Ján Zoričák je umelec, ktorý nielen tvaruje sklo, ale aj život. Tvorí s vášňou, úctou k tradíciám a s očami upretými k hviezdám. Jeho výtvy sú príbehy – tiché, ale výrečné. Príbehy, ktoré pozývajú divákov, aby si v nich našli vlastné obrazy, vlastné túžby a vlastné hviezdy.

Ondrej Miškovič, foto: Peter Cintula

Kežmarské obete Veľkej vojny

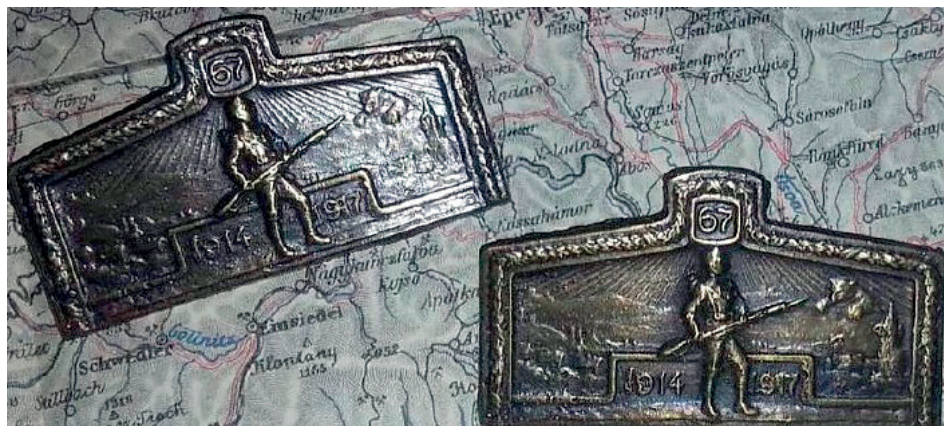
Okrasné mesto Kežmarok má bohatú kultúru, jedinečné tradície a pohnutú históriu. Súčasťou histórie nášho krásneho historického kráľovského mesta boli bohužiaľ aj viaceré vojny.

V prvej polovici 20. storočia to boli doteraz dva najväčšie svetové konflikty – 1. a 2. svetová vojna. Udalosťami 2. svetovej vojny sme sa už v minulosti v niekoľkých článkoch venovali. Dnes si priblížime roky 1. svetovej vojny, konkrétne sa zameriame na obete „Veľkej vojny“ z Kežmarku a blízkeho okolia.

V Kežmarku prevládala pred vojnou nemecká národnosť

Kežmarok bol na začiatku 20. storočia súčasťou Rakúsko-Uhorska. V roku 1910 z celkového počtu 6 317 obyvateľov mesta najväčšiu časť tvorilo obyvateľstvo nemeckej národnosti – viac ako 3 243 osôb. Československej, resp. slovenskej národnosti bolo 1 605 obyvateľov, maďarskej 1 313 a 154 obyvateľov bolo inej národnosti. Dlhoročný mierový život v meste prerušila 1. svetová vojna. Jej spúšťačom bol atentát na nasledovníka rakúsko-uhorského trónu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku dňa 28. júna 1914 v Sarajeve. Tento čin však nebol skutočným dôvodom vypuknutia vojny. Sarajevský atentát sa stal iba vhodnou zámienkou, pretože pravou príčinou boli dlhotrvajúce imperiálne rozpory a „vyššie“ ciele európskych mocností. Vojnový konflikt začalo Rakúsko-Uhorsko, ktoré 28. júla 1914 vyhlásilo vojnu Srbsku. Začiatok 1. svetovej vojny mal značný vplyv aj na obyvateľov Slovenska. Do rakúsko-uhorskej armády narukovalo okolo 450 000 mužov zo Slovenska.

V Kežmarku bola všeobecná mobilizácia vyhlásená 30. júla 1914 a časť obyvateľstva ju prijala s „vlastneckým“ nadšením. Muži z Kežmarku a okolitých obcí

Odznam Pešieho pluk číslo 67 - Infanterieregiment Nr. 67.

rukovali najmä do vojenských posádok v Prešove a Košiciach. V Prešove bol v tom čase umiestnený Peší pluk č. 67 - Infanterieregiment Nr. 67, v ktorom slúžili muži z Liptovskej, Šarišskej a Spišskej župy. Ďalšou jednotkou, do ktorej rukovali muži z Kežmarku a okolia bol Honvédsky peší pluk č. 9 - Honved-Infanterieregiment Nr. 9. Nasadení boli do bojov na ruskom a neskôr aj na talianskom fronte. Na bojiskách 1. svetovej vojny padlo 69 000 Slovákov, medzi nimi i mnoho mužov spod Vysokých Tatier.

Pamätníky krvavých udalostí

Udalosti 1. svetovej vojny nám v Kežmarku pripomína pamätník padlým na historickom cintoríne. V novom evanjelickom kostole v Kežmarku sú umiestnené dve

pamätne tabule s menami padlých v rokoch 1914 – 1918. Spolu je na nich uvedených 44 mien padlých (s najväčšou pravdepodobnosťou evanjelického vierovyznania) bez ďalších údajov. Po dôkladnom preskúmaní všetkých archívnych fondov vo Vojenskom historickom archíve v Prahe a následnom bádani vo Vojenskom historickom archíve v Bratislave som zistil, že mená na týchto tabuliach patria padlým Kežmarčanom. Okrem toho sa mi podarilo zistiť údaje k 9 padlým a pôvodný zoznam padlých som doplnil o ďalších 24 mien mužov z Kežmarku. Výskum však prebieha ďalej a ukončený bude začiatkom novembra 2025. Jeho výsledky budú zverejnené pri príležitosti 107. výročia ukončenia 1. svetovej vojny, kedy sa verejnosť dozvie ďalšie mená padlých Kežmarčanov.

Text a foto: Marcel Maniak

Pri strate blízkeho je potrebné zachovať pokoj a rozvahu

Oznámili vám úmrtie blízkej osoby a nevíete čo robiť? V dnešnej dobe vám s tým vedieť pomôcť pohrebne služby a vďaka nim sa dokázate preniesť cez ťažkú životnú situáciu. Opýtali sme sa Soni Brijovej z Pohrebných a cintorínskych služieb Pieta Kežmarok, aké kroky je potrebné urobiť po oznámení úmrtia.

„V ťažkých chvíľach sme tu pre vás, nemusíte vedieť ako postupovať, stačí nám kedykoľvek zavolať, funguje 24-hodinová pohotovosť. Oznámte nám, čo sa stalo a my vám vysvetlíme ako postupovať, čo robiť a čo bude nasledovať,“ začína rozhovor Soňa Brijová.

Smrť nastala doma

Je dôležité vedieť, že ak smrť nastane doma je nevyhnutné volať 112, aby obhliadajúci lekár konštatoval smrť a určil presné náležitosti. Následne je potrebné v čo najkratšom čase kontaktovať pohrebnú službu, ktorá preberie telo neobohého a navedie vybavovateľa pohrebu k ďalšiemu postupu.

Smrť nastala v nemocnici

Pokiaľ ide o úmrtie v nemocnici, vtedy je personál nemocnice povinný oboznámiť pozostalých o úmrtí, ktorí následne kontaktujú pohrebnú službu. „Zdravotnícke zariadenie nesmie ponúkať konkrétne pohrebne služby,“ upozorňuje Brijová, na možné lobby.

Čo dať zosnulému na poslednú cestu?

Pozostalí zabezpečujú oblečenie pre zosnulého,

v ktorom bude pochovaný a odovzdávajú ho vybranej pohrebnej službe najlepšie hneď pri prvom kontakte. Vtedy je vhodné dohodnúť aj požadovanú úpravu zosnulého podľa jeho želania alebo podľa želania pozostalých. „Ako vhodné oblečenie pre pozostalých sa odporúča pre muža: oblek, košeľa, kravata, spodná bielizeň a pre ženu: šaty či kostým, blúzka, sukňa či nohavice a spodná bielizeň,“ zhrnula Brijová.

Aký spôsob pochovania zvoliť?

Na Slovensku sú v súčasnosti možné len dva spôsoby a to klasické pochovanie do zeme alebo vopred pripravenej hrobky a forma kremácie. Finančné rozdiely medzi uvedenými spôsobmi sú už minimálne.

Dnes už vám stačí dať splnomocnenie pohrebnej služby na výkon viacerých činností

Po prevzatí dokumentu o obhliadke mŕtveho kontaktujete pohrebné služby, ktorým musíte dať povolenie na prevoz tela. „Pohrebne služby poskytujú aj možnosť dania plnej moci na vybavenie úmrtného listu na matrike. Podľa vierovyznania kontaktujete farský úrad, prípadne ak ide o neveriaceho, tak žiadate pohrebne

služby o vybavenie občianskeho pohrebu. Pohrebne služba tak osloví rečníka, ktorý pripraví a prednesie smútočnú reč, ktorá sa kombinuje s hudobnou reprodukciou. Nie je zakázané si zvoliť aj živú hudbu. Po pohrebe ak máte nárok na dávky po pozostalom kontaktujete Sociálnu poisťovňu a taktiež Zdravotnú poisťovňu,“ hovorí z praxe Brijová. Následne toho, kto vybavoval pohreb vyzve notár k preukázaniu nákladov za pohreb a iných pozostalostí a potom prebieha druhé konanie, na ktorom pozostalí si už delia majetok po zosnulom buď dohodou, alebo súdnou cestou. „Váš žiaľ nevieme zmierniť, ale odbremeníme Vás od všetkých starostí a vyriešime náležitosti spojené s úmrtím a vybavením dôstojnej poslednej rozlúčky,“ povedala v závere Brijová.

Aktuálne je stále možné pochovávať a pridelať tak hrobové miesta na starom historickom cintoríne, s upozornením, že to nie je nové miesto, ale pridelené po neplatičovi.

Nový cintorín je kapacitne s novými hrobovými miestami usporiadaný na dlhšie obdobie.

Ondrej Miškovič

Prechádzka časom kežmarskými uličkami

Pripravili sme si pre vás prehľad zaujímavých miest v našom meste, ktoré kedysi boli svedkami toho, ako sa prepisovala história. Spoločne so Štátnym archívom v Prešove, pracoviskom Archív Poprad, sa v nasledujúcich riadkoch možno dozvieme, že miesto okolo ktorého dennodenne prechádzate skrýva tajomný príbeh.

Židovskú synagógu v Kežmarku inšpirovali synagógy z Ružomberku a Miškovca

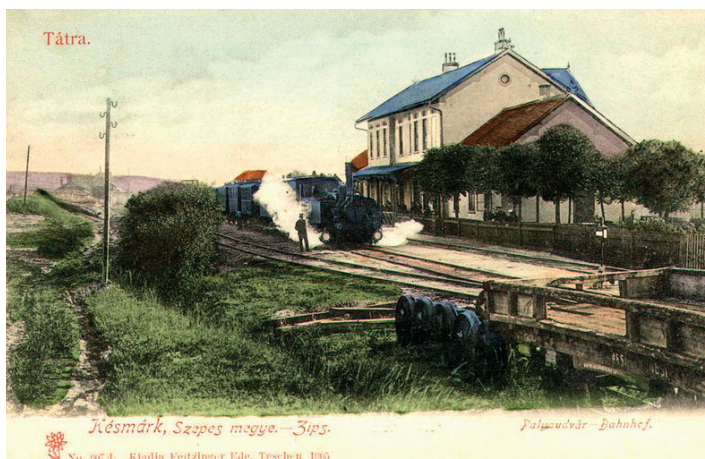
Stavbou prvej skromnej židovskej synagógy bol poverený vtedajší sudca a predseda židovskej náboženskej obce František Šalamún Wolf Roth. Členovia miestnej náboženskej obce si už vtedy veľmi dobre uvedomovali nevyhnutnosť jej ďalšieho rozšírenia, preto hneď po jej dokončení v roku 1853 prikúpili k synagóge aj susedný pozemok s rozlohou 99 štvorcových siah. Jedna siah číni 1,896 metra. Základný kameň novej veľkej synagógy bol položený 24. mája 1883, pričom do užívania bola náboženskej obci odovzdaná v nasledujúcom roku. Budova postavená na základe plánov Alexandra Prepeliczaya bola navrhnutá v novorománskom -maurskom slohu podľa vzoru už existujúcich synagóg v Ružomberku a Miškovci. Keďže náklady na jej stavbu dosiahli takmer 13-tisíc zlatých a náboženská obec dokázala v tomto ohľade poskytnúť z vlastných zdrojov iba časť finančných prostriedkov 8-tisíc zlatých, musela byť zvyšná suma zabezpečená prostredníctvom rôznych pôžičiek, zbierok a milodarov. V rámci zbierky si mohli napríklad veriaci vopred zakúpiť miesta na sedenie v hodnote od 40 do 200 zlatých. Pre duchovné a spoločenské účely slúžila kežmarská synagóga do jesene 1941, keď jej interiér padol za obeť vandalom. Po skončení druhej svetovej vojny slúžila ako sklad miestneho jednotného roľníckeho družstva. Budova synagógy bola napokon 22. októbra 1962 zbúraná z dôvodu prekládky hlavnej cesty v smere Poprad – Spišská Belá.

Budova železničnej stanice v Kežmarku patrila medzi tie najkrajšie v Uhorsku

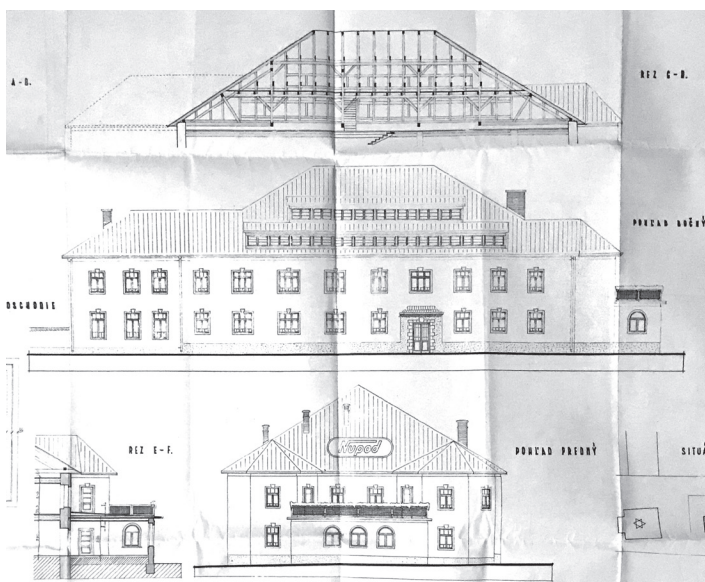
Na sklonku 19. storočia predstavovali železnice dôležitý prvok hospodárskeho a spoločenského rozvoja miest. Po niekoľkých neúspešných pokusoch ako priviesť železnicu do Kežmarku sa napokon miestnemu podnikateľovi Karolovi Kostenszkému a lekárovi Gregorovi Tátraymu podarilo na základe nariadenia Ministerstva dopravy číslo 24552/1887 získať koncesiu na výstavbu a prevádzku parnej železnice. Stavbu 13,2 km dlhej železničnej trate medzi Kežmarkom a Popradom sa napriek náročnosti terénu podarilo

Budova židovskej synagógy v Kežmarku z prvej polovice 20. storočia.

Pohľad na budovu výpravnej železničnej stanice v Kežmarku z roku 1905.

Projekt obchodnej budovy firmy NUPOD, expozitúra v Kežmarku z roku 1942.

zrealizovať iba v priebehu siedmich mesiacov. Náklady na jej výstavbu dosiahli hodnotu približne 770-tisíc zlatých. Otvorená bola oficiálne 18. decembra 1889. Okrem samotnej trate bola v Kežmarku vybudovaná jedna výpravná stanica, štyri sklady tovaru a jedna remíza - vozovňa pre rušne.

Spočiatku na trati premávali iba dva páry vlakov denne, pričom cesta medzi Kežmarkom a Popradom trvala asi 41 minút. Po polroku sa počet vlakov zvýšil na päť denne. Počas prvých rokov viedli prevádzku železnice koncesionári vo vlastnej réžii. K 1. júlu 1893 prevzala jej prevádzku

spoločnosť Košicko-bohumínskej železnice. Malá prízemná budova stanice prestala postupom času vyhovovať vtedajším štandardom, preto sa v roku 1893 pristúpilo najprv k jej rozšíreniu a v roku 1898 aj nadstavbe. Asi 500 m od pôvodnej výpravnej budovy bola v roku 1916 postavená nová secesná železničná stanica, ktorá patrila medzi najkrajšie v Uhorsku. Návrh vypracoval budapeštiansky architekt József Pfinn v spolupráci s Istvánom Schöndorferom. Po jej dokončení slúžila stará výpravná budova ako nákladná železničná stanica. Nová staničná budova bola v roku 1981 vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku.

Budova Bažantu patrí medzi najstaršie budovy v meste, kde nepretržite nakúpite potraviny

Potravné družstvá predstavovali početne najsilnejšiu družstevnú organizáciu a základný typ v družstevnom obchode. Začali vznikať koncom 19. storočia a existovali do transformácie na spotrebné družstvá v roku 1953. Nákupné ústredie potravných družstiev (NUPOD) vzniklo v roku 1934 s cieľom zásobovať členské potravné družstvá spotrebným tovarom. Vzniklo na výkup domácich produktov od jednotlivcov a následne zásobovanie celej krajiny. Centrálou podniku bola v Bratislave, expozitúry v niekoľkých mestách Slovenska, odkiaľ sa tovar distribuoval do obcí. Expozitúra NUPODu sídlila aj v Kežmarku. V roku 1941 požiadala spoločnosť o vydanie stavebného povolenia na prestavbu svojej obchodnej budovy na vtedajšej Ulici Martina Lányiho č. 4 a 6 v Kežmarku a jej prístavbu. Stavebné povolenie vydal Okresný úrad v Kežmarku 7. novembra 1941. Stavbu realizoval Ing. Oskar Zuber, staviteľ z Kežmarku. Prestavba zahŕňala zrušenie deliacich priečok v existujúcej budove a vytvorenie veľkého skladového priestoru na prízemí i poschodí a pristavenie, ďalších skladových priestorov, garáží a hospodárskej budovy. Povolenie užívať rekonštruovanú budovu získala obchodná spoločnosť NUPOD 8. decembra 1941.

Luboš Janaček, Martina Šlampová,
zdroj: Štátny archív v Prešove,
pracovisko Archív Poprad,
editácia: Ondrej Miškovič

Odvážny výlet dvoch gymnazistov skončil tragicky

Vysoké Tatry oddávna navštevovali študenti kežmarského lýcea so svojimi profesormi. Po vzniku Československa v roku 1918 sa v nich pravidelne konali horolezecké výstupy či lyžiarske preteky. Za mnohými z nich stál profesor Alfréd Grosz.

Stávalo sa, že mladí študenti sa vydali do hôr bez profesorského dozoru. K niečomu takému došlo i v stredu 28. septembra 1938. Prečo študenti nesedeli v škole? Po vyhlásení mobilizácie priestory školy zabrala armáda a vyučovanie sa prerušilo. Nerozvážny počin mal tragické následky.

Dvojica mladých študentov

Študenti Alexander Krekšín, ktorý sa narodil 2. septembra 1920 na Jalte v Sovietskom zväze a Tibor Pap, narodený 1. novembra 1921 na Podkarpatskej Rusi v Mukačeve, časti, ktorá ešte vtedy patrila pod Československo, nastúpili spolu do druhého ročníka kežmarského gymnázia v septembri 1933. Alexander bol syn inžiniera, emigranta z prvej svetovej vojny, ktorý sa usadil v Piešťanoch.

Ako siedmci začiatkom jesene 1938 podnikli horskú túru. Štartovali v Tatranskej Lomnici a cez Skalnaté pleso stúpali vyššie. Pôvodne chceli odfoťiť iba jednoduché šplhavé výstupy s lanom. Nádherné počasie ich napokon zlákalo ku výstupu na Kežmarský štít. Neskorá zmena plánu zapríčinila, že vrchol dosiahli v pokročilej fáze dňa – okolo pol tretej poobede. Zdržali sa tam asi hodinu. Odtiaľ plánovali zísť do sedla Huncovského štítu a späť na Skalnaté pleso. Počas zostupu opäť čosi fotili, takže ich čoskoro zastihlo stmievanie sa. Pap navrhol, aby prenocovali pod holým nebom v niektorom z výklenkov, čo Krekšín odmietol. Zostupovali ďalej a sklzávali sa striedavo lanom bez vzájomného odborného istenia. Keď zdolali jednu z úžľabin, bolo asi 20:45 a padla značná tma. Inak by zbadali, že o čosi ďalej sa tiahli menej strmé, trávnaté plochy. Tie by ich bezpečnejšie priviedli nadol, k pásnu okruhliakov a tráv.

Smrteľné nešťastie

Pred deviatou večer zliezol Krekšín úžľabinu a čakal na spolužiaka. Pap začal zostup, ale pošmykol sa. Istý čas sa snažil držať, ale nevydržal. Zošúchol

Útulňa na Skalnatom plesu.

sa asi 20 metrov, minul kamaráta a padal nižšie. Prekvapeného Krekšína lano strhlo z jeho pozície a hoci padal iba 7 až 8 metrov, raz, dvakrát sa prevrhol, dopadol hlavou na kameň a ostal ležať na plytčine pod akýmsi kamenným schodom. So zlomeninou spodiny lebečnej bol okamžite mŕtvy. Pap si pri páde vybil štyri zuby, utrpel ťažké škrabance a modriny na tvári i čele, odreniny na rukách aj nohách. Celkovo padal približne 50 metrov a v bezve-

domí ostal ležať na trávinatej ploche. Po asi dvoch hodinách sa vplyvom chladu prebudil. Nevedno ako, okolo tretej po polnoci dorazil na Skalnaté pleso, kde sa na chate pokúsil získať pomoc, prístrešie. Tá však bola preplnená, preto ho odmietli. Pomoc dostal až na stanici visutej lanovky, odkiaľ ho odprevadili do Tatranskej Lomnice. Tam dostal prvé lekárske ošetrovanie, rovnako sa tam nachádzal prof. A. Grosz, ktorý ho vlakom dopravil do kežmarskej nemocnice.

Čas po nešťastí

Krekšínovo mŕtve telo našli deň po nešťastí. Pozostatky previezli do Kežmarku, kde sa v piatok 30. septembra večer v márnici cintorína konala posledná rozlúčka za účasti riaditeľa gymnázia Dr. Adamusa, profesorov i študentov. Následne bola kvetmi pokrytá rakva zaistená a smútočný zástup šiel na železničnú stanicu. Truhlu naložili do vlaku, aby si ostatky jediného syna odviezol domov zronený otec. Čo sa stalo s Tiborom Papom? Nevieme. Isté je iba to, že po nešťastí siedmy ročník štúdia nedokončil a gymnázium opustil. Vysoké Tatry tentoraz ukázali svoju krutú, odvrátenú tvár.

Vladimír Julián Ševc,
foto: Múzeum v Kežmarku

Relax s Novinami Kežmarok

Redakcia Novín Kežmarok pre svojich čitateľov pripravila súťaž o zaujímavé ceny. Správne znenie tajníčky posielajte najneskôr **do 10. septembra** poštou alebo doručte osobne na adresu radnice: Noviny Kežmarok, Hlavné námestie 1, 060 01 Kežmarok, prípadne e-mailom na: noviny@kezmarok.sk. Uveďte svoje meno, adresu, telefónne číslo a heslo „*Súťažím s Novinami Kežmarok*“. Vyžrebovaný úspešný riešiteľ získa propagačný materiál a publikácie o našom meste. Výhercu cien budeme kontaktovať telefonicky a uverejníme na stránke mesta. Tešíme sa na vaše odpovede a prajeme vám príjemné chvíle strávené riešením našej tajníčky.

Autor: Š. Tatarko	dekorácia stola	výsledky umeleckej činnosti	2.časť tajníčky	low level (skr.)	odkvap. rína, po česky	4.časť tajníčky	Pomôcky: Arachne, Kies, ol, Ulm	maškrtka (zast.)	1.časť tajníčky	seno z druhej kosby	drobný morský živočích
odchýlka							druh salamandry				
časť vajička (pi.)							predpona (kameň)				
krájaj				české mesto			filmová hviezda predložka so 7. pád.				
český spevák, nemecké sídlo				domáce zvieratá odnimať, hab			prvá žena starorímska cesta				
švédka automobilka					druh koberca kráter na Mesiaci						
Pomôcky: elk, lito, nur, star, Yma	5.časť tajníčky	častica (hovorím) patriaci Vladovi					hlas somára			hundroš, frľoš	planétka
zaliečal sa dievčaťu							vojenský bufet polodra-hokam,				
mákká chromitá useň				výrobca vysávačov 80 kusov v Dánsku			len, iba, po nemecky				
osobné zámeno			postruhník, posúch bodavý hmyz				meno spev. Sumac polovodič. platnička				
modla, fetiš					želaj si, chci citoslovce povzdýchu				kód Lake Charles grécke písmeno		
čuchový orgán				antimón, po česky							
Yvetta (dom.)				prezývka Guevara			3.časť tajníčky				

Hokejisti odštartovali letnú prípravu pred novou sezónou

V minulom ligovom ročníku kežmarskí hokejisti v niekoľkých zápasoch potešili domácich fanúšikov bojovnými i kvalitnými výkonmi aj proti silnejším súperom. O silu na domácom ľade sa chcú opierať i v tejto sezóne tretej najvyššej hokejovej súťaže, kde chcú minimálne zopakovať výsledky z tej predošlej.

Príprava začne približne dva týždne pred štartom ligovej súťaže

To by však nebolo možné bez kvalitnej prípravy, ktorú naši hokejisti začnú na konci augusta, prípadne hneď na začiatku septembra. Približne vtedy bude pre nich k dispozícii už i ľad na kežmarskom zimnom štadióne. Gro prípravy absolvujú práve tam, no nebude chýbať i takzvaná príprava na suchu, ktorá je taktiež dôležitou súčasťou každej prípravy hokejového tímu. Konkrétny cieľ na čo by sa chceli v príprave zamerať zatiaľ trénerský tím na čele s Michalom Kostyšákom, ktorý zostáva vo funkcii i na tento ligový ročník nemá. Zdokonaľiť sa chcú vo všetkých herných činnostiach a venovať sa budú i hre v presilovke, či oslabení. Práve v týchto herných situáciách sa mnohokrát rozhoduje o víťazstve, či prehre daného tímu, preto je dôležité ísť do ligovej súťaže s jasným plánom, ako takéto situácie priamo v zápasovom dianí zvládať.

Hráčsky káder bude zmenený len minimálne

Hráčsky káder vo väčšinovej miere zostane pokope, no dajú sa očakávať kozmetické zmeny, ktoré však

Verme, že sa **kežmarskí hokejisti** budú takto tešiť z gólu v nadchádzajúcej sezóne čo najčastejšie.

budú známe až po uzávierka tohto čísla Novín Kežmarok. Viac informácií o odchodoch, či príchodoch nových hráčov sa dozvieme priamo na sociálnych sieťach hokejového klubu. Cieľom tímu do bojov v nadchádzajúcej sezóne je ísť zápas od zápasu,

spoliehať sa hlavne na bojovnosť a silné stránky tímu, ktoré už naši hráči predviedli aj v minulom ročníku. Veľmi dôležitý faktor bude už spomínaná výkonnosť na domácom ľade. Vedenie klubu verí, že si do Arény Kežmarok nájde cestu čo najviac hokejových fanúšikov a Kežmarčania budú schopní doma potrápiť každý tím v súťaži.

Mládež bude hrať päť súťaží

Zabudnúť nesmieme ani na mládež, do súťažných zápolení je prihlásených päť kategórií: dorast bude hrať v 1. lige dorastu, mladší žiaci v lige mladších žiakov A a starší žiaci si zmerajú sily so svojimi rovesníkmi v lige starších žiakov A. Svoje súťaže budú hrať i piatáci a štvrtáci. Verme, že nás naši hokejisti potešia peknou hrou i výsledkami, k tomu však budú potrebovať i pomoc a veľkú dávku podpory od kežmarských fanúšikov. Hokej i šport celkovo sa robí hlavne pre nich. Na záver doplníme, že našim hokejistom začne ligová súťaž 13. septembra.

Filip Kubáni

foto: archív MHK Kežmarok/Kamila Pictures

Vo svojej kariére nazbierala už viac než 150 ocenení, v budúcnosti chce mať vlastný jazdecký klub

Sofia Babičová je aktuálne najväčšou nádejou kežmarského klubu MŠK Ranč Čajka Kežmarok. Zbiera úspechy na rôznych súťažiach na celoslovenskej, či medzinárodnej úrovni. Jej snom je raz nastúpiť pod olympijskými kruhmi.

Kone sú jej láskou od útleho detstva

Od malička ju bavili kone a veľmi ju lákalo jazdectvo. „Už ako malá som využívala každú príležitosť, kedy som mohla byť pri koňoch. V 11-tich rokoch som sa dostal do nášho klubu, kde som sa začala zdokonaľovať, keďže nejaké základy som mala už aj predtým,“ opisala svoje začiatky Sofia. Počet jej úspechov je ohromný. „Momentálne mám 34 pohárov a 120 stužiek. Na Majstrovstvách východoslovenskej oblasti som sa v rôznych rokoch umiestnila na druhom a dvakrát na treťom mieste. Medzi moje úspechy rátam aj prácu s mladými koňmi, s ktorými som sa dostala až na Majstrovstvá Slovenskej republiky v kategórii Amatéri,“ povedala o svojich úspechoch šikovná jazdkyňa, ktorá sa nevenuje len jazdeniu, ale aj napriek mladému veku i výchove a starostlivosti o kone.

Jej snom je olympiáda

Ani po toľkých trofejoch nestráca motiváciu, pretože jej najväčší cieľ je účasť na olympijských hrách, kde je jazdectvo tradičným športom. Prvýkrát sa v ňom súťažilo už na historicky druhých novodobých olympijských hrách v roku 1900 v Paríži. Okrem tejto vízie má i ďalšiu, ktorá sa však týka skôr obdobia po konci aktívnej kariéry. „Chcela by som časom vybudovať vlastný jazdecký oddiel. Trénerstvo ma láka i vďaka tomu, že študujem odbor športový manažment na športovej škole, čo zahŕňa

Úspešná kežmarská jazdkyňa **Sofia Babičová** s ocenením Športovec roka 2024.

aj štúdium trénerstva. Po úspešnom ukončení školy budem mať trénerskú licenciu 3. stupňa,“ prezradila svoje plány do budúcnosti šikovná športovkyňa. Všetky jej doterajšie úspechy, hlavne tie dosiahnuté počas minulého roka jej dopomohli ku oceneniu v ankete Športovec roka, kde zvíťazila za svoj klub.

Jednou z favoritiek na víťazstvo bude i v tomto roku. „Som veľmi vďačná každému, kto mi dopomohol dosiahnuť aj tento úspech,“ s vďakou uzavrela reprezentantka kežmarského jazdeckého klubu Sofia Babičová.

Filip Kubáni, foto: Ondrej Miškovič

Kežmarský volejbalový klub si prechádza ťažkým obdobím, vedenie muselo zrušiť dve kategórie

V novom súťažnom ročníku 2025/2026 sa už v drese KV MŠK Oktan Kežmarok nepredstavia hráčky v kategóriách junioriek a kadetiek. Vedenie klubu sa rozhodlo pracovať s mladšími kategóriami, kde bude hráčky pripravovať či už na prestup do väčších klubov alebo prípadne do znovuvytvorených starších kategórií.

„Vzhľadom k pretrvávajúcim problémom so zabezpečením dostatočného počtu hráčok pre kategórie kadetiek a junioriek sme sa pre nadchádzajúcu sezónu rozhodli zamerať na prípravku a kategórie mladších a starších žiačok. K tomuto rozhodnutiu prispela aj skutočnosť, že nám rastie počet hráčok v týchto troch kategóriách, čo je potešujúca správa,“ na úvod objasnil krok vedenia klubu jeden z jeho členov Milan Špak. V súťažnom záporení teda budú nastupovať len dva kategórie: mladšie a staršie žiačky. Najmladšie dievčatá v prípravke budú absolvovať tréningový proces, aby boli na nástup do súťaží v budúcnosti pripravené. Aktuálne v klube pravidelne trénuje približne 80 detí.

Trénerský tím sa aspoň čiastočne stabilizoval

Potešujúcou správou oproti minulosti je i čiastočná stabilizácia trénerského tímu, i keď aj tam by si ešte funkcionári klubu vedeli predstaviť ďalšie posilnenie. „Čiastočne sa nám podarilo stabilizovať situáciu v klube ohľadom trénerských kádrov. Samozrejme stále pretrvávajú ich

nedostatok, tak aj touto formou by som chcel požiadať adeptov o trénerské pozície vo volejbale, aby sa nám ozvali. Aktuálne máme kategóriu prípravky zastrešenú tromi trénerkami dvaja tréneri zabezpečujú tréningový a súťažný proces mladších a starších žiačok,“ ozrejmil Špak.

Klub vie hráčkam pripraviť podmienky pre posun ďalej

Žiadne ďalšie novinky už klub pred novou sezónou nezaznamenal, ciele a vízia ostávajú rovnaké, avšak musí sa k nim pripojiť aj väčšie odhodlanie pracovať od samotných hráčok. „Často sa stretávame s tým, že časť hráčok, ako aj ich rodičov si zamieňa činnosť v klube s krúžkovou činnosťou. Určite jednou z našich priorít je zmysluplne vyplniť čas pre našu mládež, ale chceme zdôrazniť, že našim cieľom je už spomínaná príprava dievčat pre vrcholový volejbal. To ale musia chcieť aj samotné hráčky a v tejto oblasti nás čaká ešte veľa práce. Bohužiaľ musíme konštatovať, že len veľmi málo hráčok nám prechádza do seniorskej kategórie, veľa z nich končí

Dievčatá po minulej sezóne zaniknutej kategórie kadetiek.

ešte v juniorskom veku. Aj keď náš klub v súčasnosti nemá seniorskú kategóriu, napriek tomu dokážeme pre dievčatá zabezpečiť ich ďalšie pôsobenie v iných, seniorských kluboch a to aj napr. v spojení s ich ďalším štúdiom na vysokej škole. A ak chceme Kežmarku vrátiť extraligu žien, je to možné len tým, že sa nám podarí uspieť v tomto našom zámere

prípraviť dievčatá pre vrcholový volejbal,“ opísal aktuálny problém Milan Špak. Čo sa týka výsledkov, tak tie najmä v mladších kategóriách nie sú prvoradé a dôležitý je primárne rozvoj hráčok po všetkých stránkach, no i tak je sekundárnym cieľom vždy aspoň trochu zlepšiť výsledok danej kategórie z predchádzajúcej sezóny.

Filip Kubáni, foto: archív klubu

Tradičný Memoriál Mizdoša a Majstrovstvá Slovenska vo volejbale veteránov

Až 31 tímov v štyroch kategóriách opäť po roku zabojovalo nielen o víťazstvo na memoriáli venovanom zosnulému Františkovi Mizdošovi, ale i o prestížny titul majstra Slovenska. Turnaj prišiel slávnostne otvoriť viceprimátor mesta Kežmarok Jozef Matia. Prítomný bol aj prezident Slovenskej volejbalovej federácie Marek Rojko.

Bývalí volejbalisti a volejbalistky nastúpili v týchto kategóriách: ženy nad 35 rokov, muži nad 40 rokov, muži nad 50 rokov, najstaršou kategóriou boli muži nad 60 rokov. Zápas sa hrali na kurtoch v areáli Základnej školy s materskou školou Nižná Brána, v Mestskej športovej hale Vlada Jančeka, v telocvični pri policajnej stanici a v telocvični základnej školy s materskou školou Hradné námestie. Na turnaji sa predstavili aj viaceré známe tváre slovenského volejbalu, bývalý hráč tureckého veľkoklubu Galatasaray Istanbul a niekdajší reprezentant Martin Sopko či Katka Mizdošová, ktorá taktiež mnohokrát reprezentovala Slovenskú republiku a na klubovej úrovni hrala

Na turnaji sa bojovalo o každú loptu a o každý bod.

napríklad za volejbalovú odnož slávneho klubu FC Barcelona. Najväčšou hviezdou turnaja bola päťnásobná naj-

lepšia volejbalistka Slovenska Monika Smak Kulová, hráčka so skúsenosťami z Poľska, Francúzska či Azerbajdžanu.

Úspešný aj domáci Kežmarok

Víťazi sa vyhlasovali samostatne v rámci memoriálu i majstrovstiev Slovenska, keďže do republikovej súťaže sa nezarátavali výsledky zahraničných tímov. Víťazi boli však až na jednu kategóriu v oboch súťažiach rovnakí, v kategórii žien sa majsterkami Slovenska i víťazkami memoriálu stali hráčky domáceho Kežmarku. Mužskú súťaž nad 40 a 50 rokov ovládli volejbalisti z Prešova. Súťaž nad 60 rokov ovládli hráči z ukrajinského Užhorodu a preto sa majstrami Slovenska stal druhý tím v poradí z domáceho Kežmarku. Všetkým víťazom gratulujeme a tešíme sa na ďalšie stretnutie znovu o rok!

Text a foto: Filip Kubáni

Futbal bol jeho srdcovka

V júni nás opustil Jozef Cigal, rybár, poľovník, futbalista, amatérsky ornitológ, ale aj prispievateľ do Novín Kežmarok. Viac o ňom nám prezradila jeho neter Zuzana Bialková.

Jozef Cigal mal ukončené učňovské vzdelanie v odbore pečiatkár. Svoju prax vykonával u pána Fridmana. Po mnohých rokoch v pečiatkárni, kedy toto remeslo začalo zanikať, zmenil zamestnanie a nastúpil na pílu v Kežmarku ako kurič, kde pracoval až do dôchodku. „Celý život bol vášnivým rybárom, chodil po súťažiacich. S kamarátmi poľovníkmi chodieval na poľovačky, a mnohí si ho ešte určite pamätajú. Ďalšou jeho vášňou bol šport, hokej, volejbal, basketbal ale najmä futbal, ktorého výsledky vždy zdieľal s mojim ockom. Pravidelne si telefonovali, počas zápasov, alebo si mnoho z nich pozreli spolu, komentoval ich, rozoberali spolu chyby, ale aj úspechy hráčov či futbalových klubov,“ spomína Zuzana, ktorá zároveň priznala, že sa veľmi tešil a dohadoval sa s jej ockom, kedy začnú hrať tretiu ligu v Kežmarku, a že budú chodiť na zápasy, no osud to zariadil inak.

Tretia futbalová liga bola jedným z jeho splnených snov

Mal neskutočnú pamäť na mená hráčov a klubov, pamätal si výsledky zápasov, kto proti komu hral. „Brat si spomína, keď mu doniesol strýko jeho prvú hokejku od Tibora Brayera. Miloval prírodu, do ktorej chodieval vždy, keď mu to čas dovolil, do posledného dňa. Vedel si vychutnať to ticho a prechádzky len tak,“ spomína Zuzana. Pán Cigal pozeral veľa dokumentárnych filmov o prírode a zvieratách. Každý rok v lete boli spolu na rodinnej chate. Nadovšetko mal rád deti, ktorým sa venoval tak, ako svojej rodine, keď deti ešte boli malé a prišli ku babke do Kežmarku. „Vždy nám rozprával príhody z poľovačiek, najmä keď ulovili diviaky. Každý deň sme pred spaním napäto počúvali rozprávky a príbehy. Verte mi, bolo ich veľmi veľa,“ spomína s úsmevom Zuzana. Veľmi rád čítal, nikdy uňho doma nechýbala nová kniha, či už z obchodu alebo z knižnice, ktorá ho zaujala. „Nikdy nezabudnem, keď ešte na základnej škole bolo každý rok povinné čítanie a strýko mi vždy pomohol napísať čitateľský denník tým, že aj on si tie povinné knihy vždy prečítal a napísal obsah z tej ktorej knihy,“ spomína.

Jozef Cigal sa narodil 1. januára 1945 a zomrel 30. júna 2025.

Každý rok ohlasoval prílet bocianov

Bol aj chovateľom holubov a zajacov. Z príletu bocianov sa viaže neteri Zuzane táto príhoda: „Každý rok sme si volali či už k nám príleteli bociany, koľko mláďat majú, či už lietajú, alebo kedy odleteli. Z mojej kancelárie som vždy mala parádny výhľad na bocianie hniezdo. Vždy, keď mala bociania rodinka niečo nové, tak som to rozprávala strýkovi. Prvýkrát, keď mali mláďatá a učili sa lietať, dala som každému meno.“

Bol aktívnym až do svojich 80-tich rokov. „Každý z nás ho poznal inak - niekto ako tichého a premýšľavého človeka, iný ako vtipného spoločníka, milovníka futbalu, prírody s veľkým srdcom. No všetci sa zhodujeme na jednom: Strýko Dodo bol človek, ktorý vedel milovať, pomôcť a podporiť,“ zakončila Zuzana. V jeho živote boli chvíle radosti aj bolesti, no nikdy nestratil dôstojnosť, láskavosť a silu.

Ondrej Miškovič
foto: archív rodiny Cigalovej

Rozpis zápasov kežmarských futbalistov v tretej lige do konca jesennej časti

Počas augusta už naši futbalisti odohrali päť zápasov. Sily si zmerali s klubmi z Vranova nad Topľou, Spišskej Novej Vsi, Stropkova, v derby zápase s Popradom a na konci augusta nastúpili v Lipanoch. Do konca jesennej časti čaká kežmarských futbalistov ešte osem zápasov. Ponúkame vám ich v prehľadnom zozname.

1.MFK Kežmarok - FC Lokomotíva Košice
6. septembra, 16.00 hod. Futbalový štadión F1, 6. kolo III. ligy východ

MŠK Spišské Podhradie - 1. MFK Kežmarok
21. septembra, 15.30 hod., Štadión MŠK Spišské Podhradie, 7. kolo III. ligy východ

1.MFK Kežmarok - FC Košice B
27. septembra, 15.30 hod. Futbalový štadión F1, 8. kolo III. ligy východ

MFK Spartak Medzev - 1. MFK Kežmarok
4. októbra, 15.00 hod., Štadión MFK Spartak Medzev, 9. kolo III. ligy východ

OFK- SIM Raslavice - 1.MFK Kežmarok
11. októbra, 15.00 hod., FŠ OFK- SIM Raslavice, 10. kolo III. ligy východ

1.MFK Kežmarok - MFK Slovan Sabinov
18. októbra, 14.30 hod. Futbalový štadión F1, 11. kolo III. ligy východ

FK Humenné -1.MFK Kežmarok
25. októbra, 13.30 hod., Futbalový štadión Humenné, 12. kolo III. ligy východ

1.MFK Kežmarok - MFK Snina
1. októbra, 13.30 hod. Futbalový štadión F1, 13. kolo III. ligy východ

Držme našim futbalistom palce, aby sa čo najskôr adaptovali v tretej najvyššej slovenskej súťaži a prinášali pravú futbalovú radosť a kvalitu nielen na domácom štadióne, ale aj na ihriskách súperov!

Filip Kubán

Inzercia

Medzinárodný projekt Zavedenie monitoringu mokradí medzinárodného významu v karpatskom regióne (WeVaRe)

V rámci cezhraničnej spolupráce medzi Ukrajinou, Rumunskom a Slovenskom bol spustený projekt WeVaRe s cieľom zaviesť moderný monitorovací systém pre mokrade medzinárodného významu v karpatskom regióne. V rámci projektu sa komplexne posúdi stav prírodného prostredia, zmapujú sa jedinečné mokrade so susednými geokomplexami a vytvorí sa inovatívna platforma pre dlhodobé monitorovanie ich fungovania a dynamiky, čím sa predídzie ich degradácii a znečisteniu v kontexte súčasnej zmeny klímy a antropogénneho tlaku.

Tento projekt je financovaný z Programu INTERREG VI-A NEXT MAĎARSKO-SLOVENSKO-RUMUNSKO-UKRAJINA s príspevkom od Európskej únie v sume 905 367,71 EUR

WeVaRe

PARTNERSHIP
WITHOUT BORDERS

(celkový rozpočet: 1 005 964,14 EUR). Projekt je realizovaný v rámci priority „Odolný a zelený pohraničný región“, cieľ „Biodiverzita a zníženie znečistenia“. Tento dokument bol vytvorený s finančnou podporou Európskej únie. Za jeho obsah nesie výhradnú zodpovednosť Užhorodská národná univerzita a Výskumný ústav vysokohorskej biológie a nemusí nevyhnutne odrážať názory Európskej únie.

Výskumný ústav vysokohorskej biológie v Tatranskej Javorine ako jeden z partnerov projektu bude svoje úlohy realizovať na území NPR Belianske lúky.

Výskumný ústav vysokohorskej biológie v Tatranskej Javorine ako jeden z partnerov projektu bude svoje úlohy realizovať na území NPR Belianske lúky.

IR 20250902

V spomienkach na Milana Križana

V roku 1967 sa mierne zdvihla v Kežmarku hladina zvedavosti. Od toho roku sa hlavne v blízkosti hradu, ale aj pri iných pamiatkach pohyboval vyšší muž v elegantnom oblečení, plný úsmevu i príhovorov. Všíмали si ho hlavne mladšie i staršie ženy, ba i maličké deti pribiehali k nemu. Ešte zaujímavejšie bolo, keď dotýčný pán chodil aj po rozbitej streche hradu alebo sa stratil v hradnom podzemí... Prečo?

Päťstoročný kežmarský hrad práve prechádzal generálnou opravou – v novších časoch pristavali k nemu nevhodné budovy, rozdrobili interiér... Rekonštrukčné práce nemohli samozrejme začať bez projektov. Ten záhadný pán, ktorý často prichádzal z Bratislavy do Kežmarku, bol inžinier architekt Milan Križan, ktorého priatelia volali Maxo. Mal už skúsenosti s rekonštrukciami starých ulíc v Bratislave, Banskej Štiavnici aj inde, a to vedenie mesta Kežmarku nesmierne zaujalo. Keď vie projektovať, čo znamená kriesiť staré budovy i hradu, nepustíme ho z Kežmarku len tak. Je tu viac historických budov čakajúcich na opravu: starobylé lýceum, reduta, ba aj radnica. Takže inžinier Križan by sa mohol dať do ďalšej viacročnej práce.

Milan Križan.

A tak sa aj stalo. Oprava hradu trvala nekonečne dlho v rokoch 1962 – 1985, ale Ing. Križan nebol s výsledkami prác spokojný. Dovolil si to povedať aj na kolaudácii pred všadeprítomnými stranickými funkcionármi, že podľa jeho projektov sa napr. nezastrešila jedna z hradných veží, nedokončilo predbránie, odflákalo parkovisko pred hradom, atď. Priamo povedal, že keby stavbári pristupovali poctivo k svojej práci, nemusela oprava hradu trvať tak dlho a mohla byť aj lacnejšia.

Z generálnej opravy reduty mal Ing. Križan väčšiu radosť. Podľa jeho projektov z roku 1968 sa reduta prepojila na východnej strane s príľahlým stredo-vekým meštianskym domom. Zo západnej strany sa pristavala nová budova – akoby pokračovanie reduty, kde boli obchodné miestnosti a kancelárie. Oprava prebehla na prelome 60. a 70. rokov 20. storočia.

Budova lýcea nebola rozšírená, ale staticky zabezpečená, z novodobých úprav sa odstránili steny malých bytov, aby interiér dostal pôvodný vzhľad. Oprava lýcea trvala v rokoch 1971 – 1973.

Ing. arch. Milan Križan nebol len architekt, ale aj kresliar, maliar, grafik a textilný výtvarník (mal aj samostatné výstavy). Narodil sa v Banskej Bystrici

30. októbra 1928. Po maturite vyštudoval v Bratislave Slovenskú vysokú školu technickú, odbor architektúra a pozemné staviteľstvo. Po skončení štúdií nastúpil do bratislavského Stavoprojektu – pracoval v ateliéri, ktorý sa zaoberal rekonštrukciou stavebných pamiatok. Jeho vzťah k pamiatkam umocňovalo aj manželstvo s umeleckou historičkou Mgr. Evou Križanovou (1932 – 2021), ktorá tiež napísala niekoľko štúdií o Kežmarku. Reštaurovaniu obrazov sa venuje aj jeho dcéra Zuzana, akademická maliarka.

Prečo táto spomienka? „Maxo“ nás opustil 24. júla 2025 vo veku nedožitých 97 rokov. Ale jeho práca ostala živá práve v krásne „vzkriesených“ kežmarských pamiatok.

Nora Baráthová

foto: archív rodiny Križanovej

Inzercia

Hľadám brigádnika na práce v záhrade.
Telefónny kontakt: 0904 377 452.

IR 20250901

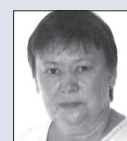
Spomienky

Dňa 17. augusta uplynulo 6 rokov, odkedy nás navždy opustil manžel, otec, brat, dedko, pradedko, strýko, švagor, kamarát **Ladislav Valenčík**.

S láskou a žiaľom spomína smútiaca rodina. Tí, ktorí ste ho poznali venujte mu tichú spomienku.

Dňa 21. augusta uplynulo 10 rokov odkedy nás opustila naša drahá a milovaná mamka a babka **Irenka Kučerová**. S láskou spomínajú deti Milan, Dana, Božena a Ján s rodinami.

Dňa 3. septembra si pripomenieme 4. výročie, čo nás navždy opustila mama, babka, sestra, kamarátka, švagriná **Mária Geryková**. Tí, čo ste ju poznali, venujte jej tichú

spomienku.

Dňa 8. septembra si pripomenieme 36 rokov odkedy nás opustil náš drahý a milovaný otec a dedo **Ján Kučera**. S láskou spomínajú deti Milan, Dana, Božena a Ján s rodinami.

Dňa 17. septembra 2024 odišiel tiško a nebadane **Lubomír Bartoš**.

Vo veku 62 rokov môj milovaný manžel, otec, starý otec a kamarát.

S láskou v srdci spomínajú manželka Božena, deti Adriana, Miroslava a Filip s rodinami.

Odišla si tiško z nášho života, ale krásne spomienky stále zostávajú, pretože ten, kto žije v našich srdciach nikdy neumiera...

Dňa 22. septembra by sa **Irma Kialafutová** dožila stého výročia.

Kto ste ju poznali, venujte jej spomienku s nami. S láskou a úctou spomína Sofinka a Andrea.

Septembrové kežmarské výročia

1. septembra 1900: V Kežmarku otvoril mäsiarstvo Viktor Beck, ktoré sa nachádzalo na dnešnej Hviezdoslavovej ulici č. 10 a vynikalo širokou ponukou tovaru (125. výročie)

2. septembra 1895: Začala činnosť Evanjelická dievčenská meštianska škola (130. výročie)

5. septembra 1930: Kežmarok navštívil prezident republiky Tomáš G. Masaryk spolu s predsedom vlády F. Udržalom (95. výročie)

13. septembra 1705: V osmanskom exile umrel majiteľ Kežmarského hradu, veliteľ povstania proti cisárovi Imrich Thököly (320. výročie)

Pripravil: **Vladimír Julián Ševc,**
Múzeum v Kežmarku

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva Mestské kultúrne stredisko Kežmarok, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00326283, DIČ: 2020697184, IČ DPH: SK2020697184, dátum vydania 1. 9. 2025, ročník X., adresa redakcie: Hlavné námestie 64, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kežmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211, **Tlač:** ProfiPrint, s.r.o., **grafika:** PROGRUP SK, s. r. o., **redaktori:** Ondrej Miškovič, Filip Kubáni, **autor titulnej fotografie:** Matúš Sarna. Distribuuje: Lukáš Breuer. **V prípade nedodania novín kontaktujte: +421 911 212 431**, náklad: 6 000 ks. Periodikum je pôvodne vydávané od roku 1993. Nevýžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzavierky pre externý obsah sú k 10. dňu v mesiaci.

Ušetri 100 €

pri kúpe slovenskej postele do 14.9.2025

LUNA, Soro 13
cena za posteľ \$180,
s roštami, bez matracov

€ 729 -100 €

€ 629

ZARA, Terra 75
cena za posteľ \$180,
s roštami, bez matracov

€ 790 -100 €

€ 690

DOMINIKA, Aston WR 6
cena za posteľ \$180,
s roštami, bez matracov

€ 769 -100 €

€ 669

KEŽMAROK, Michalská 73
Po – Pia: 9.00 – 17.00
So: 9.00 – 12.00
☎ 0918 605 347

DREVONA
N Á B Y T O K

Tour de Slovaquia Okolo Slovenska

SLOVENSKÝ ZVÁZ CYKLISTIKY

69 ROČNÍK

OKOLO SLOVENSKA
Medzinárodné cyklistické preteky
17.-21.9.2025

UCI 2.1 KATEGÓRIA

19.9.2025
PIATOK
3. ETAPA
KEŽMAROK
BANSKÁ BYSTRICA

NA ŠTARTE
SPRIEVODNÉ VOZIDLÁ, KAMIÓNY
A AUTOBUSY SVETOVÝCH JAZDCOV,
MODEROVANÉ PREDSTAVOVANIE TÍMOV,
HUDBA A REKLAMNÉ PREDMETY...

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

TATRY SPIS
PIENINY

PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

MINISTERSTVO
CESTOVNÉHO RUCHU
A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠPORT A
SLOVENSKO
DOBÝ NÁPAD

UCI

UEC

www.okoloslovenska.com

Psychofraška
alebo
Správa z pekla
– správa z raja

STANISLAV
ŠTEPKA

PAVILÓN B

RADOŠINSKÉ
NAIVNÉ
DIVADLO

Generálny partner
NN

Predstavenie je vhodné od 15 rokov

12. 9. 2025 o 19.00 hod.
MsKS Kežmarok

iskra SENIOR KINO

DUCHOŇ

STREDA 17. SEPTEMBRA 2025 O 14.30 HOD.

VSTUPNÉ 4 €

PREDPREDAJ VSTUPENIEK: WWW.KINOISKRA.SK

Mesto Kežmarok vás v rámci festivalu

Literárny Kežmarok

pozýva na koncert

Zuzana SMATANOVÁ

3. október 2025 o 19.00 h

v Drevenom artikulárnom kostole v Kežmarku

Vstup: VOLNÝ